

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
do roku 2030”**

Poznań, 2020 r.

Opracowanie:

EKOSTANDARD
Pracownia Analiz Środowiskowych
Ul. Wiązowa 1B/2, 62-002 Suchy Las
www.ekostandard.pl
email: ekostandard@ekostandard.pl
tel./faks (61) 812 55 89; kom. 505 006 914

Prace nad Programem i Prognozą prowadzone były we współpracy z Departamentem Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

1. PODSTAWY PRAWNE

Bezpośrednią delegację dla postępowania administracyjnego w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.) dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 248);
- dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 7, str. 375);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 5.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str.8).

Poza ww. aktami prawnymi, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko regulują dodatkowo:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.);
- ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.);
- ustawa a dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. 2020 r. poz. 1333 z późn. zm.);

- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 256, z późn. zm.).

Art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), określa zakres podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotem Prognozy jest *Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030*.

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.).

Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 porusza szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska na terenie województwa. W *Programie* zawarty jest opis stanu środowiska na terenie województwa oraz presje, jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska. Na podstawie diagnozy stanu środowiska w *Programie* określone zostały cele i kierunki interwencji, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów (monitoring realizacji *Programu* oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń *Programu*).

Zgodnie z *Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* Program ochrony środowiska powinien wyznaczać cele strategiczne w zakresie następujących obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza;
- zagrożenie hałasem;
- pola elektromagnetyczne;
- gospodarowanie wodami;
- gospodarka wodno-ściekowa;
- zasoby geologiczne;
- gleby;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zasoby przyrodnicze;
- zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne czy monitoring środowiska:

- edukacja - cel: świadome ekologicznie społeczeństwa;
- monitoring środowiska - cel: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Dla poszczególnych obszarów interwencji zdefiniowano następujące cele:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele:

- 1.1. Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach
 - 1.2. Adaptacja do zmian klimatu;
 - 1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
 2. Zagrożenie hałasem – cele:
 - 2.1. Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;
 - 2.2. Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
 3. Pola elektromagnetyczne – cel:
 - 3.1. Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;
 4. Gospodarowanie wodami – cele:
 - 4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa;
 - 4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody;
 - 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy;
 - 4.4. Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
 5. Gospodarka wodno-ściekowa, - cele:
 - 5.1. Poprawa jakości wody;
 - 5.2. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
 6. Zasoby geologiczne – cele:
 - 6.1. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalin;
 - 6.2. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
 7. Gleby – cele:
 - 7.1. Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb,
 - 7.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
 8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele:
 - 8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów
 - 8.2. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania;
 - 8.3. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami;
 9. Zasoby przyrodnicze – cel:
 - 9.1. Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych;
 - 9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej;
 10. Zagrożenie poważnymi awariami – cel:
 - 10.1. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii.
- Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska:
11. Edukacja – cel:
 - 11.1. Świadome ekologicznie społeczeństwo;
 12. Monitoring środowiska – cel:
 - 12.1. Zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Realizacja celów i zadań zawartych w *Programie* wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu międzynarodowego, krajowego, regionalnego. Zgodność założeń *Programu* z tymi dokumentami gwarantuje, że podejmowane działania w skali lokalnej harmonizują z kierunkami rozwoju ustalonymi na wyższych szczeblach administracji. Oznacza to, że planowane działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów o charakterze globalnym i długoterminowym.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Program uwzględnia cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

(Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 z późn. zm.). W celu zapewnienia adekwatności i komplementarności celów Programu z dokumentami strategicznymi i programowymi szczebla krajowego i wojewódzkiego, przy określaniu celów dla województwa wielkopolskiego rozpatrywano cele pochodzące z następujących wybranych dokumentów:

- nadrzędne dokumenty strategiczne:
 - Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
 - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
 - Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,
 - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
 - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
 - Polityka energetyczna Polski do 2030 roku,
- krajowe dokumenty sektorowe:
 - Krajowy Program Ochrony Powietrza do 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
 - Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej,
 - Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych,
 - Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
 - Krajowy plan gospodarki odpadami 2022,
 - Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032,
- wojewódzkie dokumenty strategiczne i programowe:
 - Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego 2030,
 - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+,
 - Założenia regionalnej strategii na rzecz neutralności klimatycznej. WIELKOPOLSKA WSCHODNIA 2040 „PO WĘGLU”,
 - Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym,
 - Uchwała XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
 - Uchwała XXXIX/942/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze Miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
 - Uchwała XXXIX/943/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze Miasta Kalisza, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
 - Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej,
 - Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej,
 - Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska,
 - Program ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz,
 - Plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM_{2,5} dla strefy aglomeracja poznańska,
 - Plan Działań Krótkoterminowych w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej,
 - Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracją miasta Poznań, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, położonych wzdłuż autostrady A2 od km 107+900 do km 257+219, obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dwóch odcinków autostrady A2,
 - Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego, obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich

o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023,

- Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż linii kolejowych znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Leszna,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Konina.

Uwzględniono również dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe: Globalna Agenda 21, Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, Europejski Zielony Ład, Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, Europejska Konwencja Krajobrazowa.

Stwierdzono, że cele *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego* są zgodne z celami i kierunkami interwencji ww. dokumentów. Ponadto cele *Programu* są zgodne z celami określonymi w pozostałych dokumentach strategicznych poziomu europejskiego, krajowego oraz wojewódzkiego.

Zakres przestrzenny prognozy dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* ograniczony jest do granic administracyjnych województwa wielkopolskiego. Prognoza analogicznie do projektu programu ochrony środowiska swoim horyzontem czasowym sięga roku 2030.

Ze względu na swój charakter *Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* opisuje poszczególne założenia w sposób ogólny, poruszając szerokie spektrum zagadnień i obszarów związanych z ochroną środowiska przyrodniczego województwa wielkopolskiego. Sytuacja ta determinuje poziom szczegółowości sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko.

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych zadań zaproponowanych w *Programie*. W stosunku do każdego typu przedsięwzięcia zaplanowanego w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe.

Wdrożenie *Programu* nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, a prawidłowa realizacja *Programu* przyniesie wymierny efekt ekologiczny, chociażby poprzez podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Realizacja ww. projektu nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, cenne przyrodniczo.

Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w *Programie* ograniczać się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne

oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze. Na etapie eksploatacji oddziaływanie na środowisko będzie znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego.

Oddziaływania skumulowane będą związane z jednoczesną realizacją w kilku zadań w tym samym czasie, na sąsiadujących terenach (akumulacja wpływów w czasie i przestrzeni). Związane będą z okresowym zwiększeniem hałasu i zanieczyszczenia powietrza związanego z etapem prac budowlanych. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będą niewielkie. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych.

Oddziaływania wtórne zachodzących najczęściej w sytuacji wzrostu jednej emisji, powstającej w związku z ograniczeniem innej. Określenie wtórnych oddziaływań w makroskalowych prognozach, sporządzanych na potrzeby dokumentów strategicznych, biorąc pod uwagę ich zasięg oraz stopień ogólności, jest albo w ogóle niemożliwe, albo obarczone zbyt dużą niepewnością, jak również niecelowe na tak wczesnym etapie planowania.

Zadaniem prognoz, wykonywanych na najwcześniejszym etapie planowania i podejmowania decyzji, jest przede wszystkim zidentyfikowanie możliwości wystąpienia oddziaływań na środowisko oraz określenie ich przybliżonej siły i kierunku, po to by umożliwić skorygowanie celów i założeń rozpatrywanego dokumentu, aby jego potencjalne oddziaływania negatywne (zwłaszcza te najsilniejsze) mogły ulec zmniejszeniu, a oddziaływania pozytywne (zwłaszcza te najsłabsze) zwiększeniu.

Większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* wymagać będzie przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. Dla części zadań ze względu na ich bardzo ogólny charakter nie można było jednoznacznie określić wpływu na środowisko, a część zadań posiada już decyzję środowiskową.

Prognoza proponuje szereg działań minimalizujących potencjalnie negatywne skutki realizacji *Programu*. Są to działania organizacyjne i techniczne, których realizacja może zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji.

Zestawienie oddziaływań ustalonych w Prognozie dla poszczególnych zadań określonych w *Programie* zawiera załączona tabela. Podsumowanie to przedstawia końcowy, sumaryczny wpływ planowanych inwestycji na komponenty środowiska, człowieka oraz dobra kultury.

3. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Zgodnie z art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Organami właściwymi dla *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* są Regionalny

Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego pismem z dnia 17 sierpnia 2020 roku (znak: DSR-III.7011.19.2020) zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 16 września 2020 roku (znak: WOO-III.411.312.2020.AM.1) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030*.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego pismem z dnia 17 sierpnia 2020 roku (znak: DSR-III.7011.19.2020) zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030*.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu pismem z dnia 26 sierpnia 2020 roku (znak: DN-NS.9011.1054.2020) wydał opinię sanitarną uzgadniającą zakres informacji zawartych w prognozie.

W opinii obu ww. organów zakres prognozy oddziaływania na środowisko dla *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 i 52 ust. 1 i 2 cytowanej wyżej ustawy.

Zgodnie z art. 54. ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt. 2 i art. 58 ust. 1 pkt. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, regionalny dyrektor ochrony środowiska i wojewódzki inspektor sanitarny opiniuje projekty programu ochrony środowiska na szczeblu lokalnym wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. *Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* oraz prognoza oddziaływania dokumentu na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego pismem 23 października 2020 r. (znak: DSR-III.7011.19.2020, DSR-III.KW-00246/20) zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o zaopiniowanie projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 24 listopada 2020 roku (znak: WOO-III.410.581.2020.MM.1) zaopiniował pozytywnie projekt *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Informację na temat uwzględnienia uwag znajdują się w tabeli w załączniku 2 do niniejszego podsumowania.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego pismem z dnia 23 października 2020 roku (znak: DSR-III.7011.19.2020) zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego

Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o zaopiniowanie *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu pismem z dnia 20 listopada 2020 roku (znak: DN-NS.9011.1054.2020) pozytywnie zaopiniował projekt *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko bez uwag.

4. UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE PODCZAS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Projekt *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa rozpatruje zgłoszone uwagi i wnioski oraz dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego w ogłoszeniu poinformował o opracowywaniu *Programu* oraz o możliwości zapoznania się z treścią dokumentu i możliwością wnoszenia uwag.

Ogłoszenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, wywieszona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu oraz rozesłana pocztą elektroniczną do władz jednostek samorządowych z terenu województwa wielkopolskiego oraz innych instytucji uczestniczących w przygotowaniu projektu *Programu*. Od dnia 26 października 2020 roku do dnia 16 listopada 2020 roku włącznie zapewniono udział społeczeństwa w opracowaniu ww. dokumentu w ramach konsultacji społecznych.

Dodatkowo w ramach ww. konsultacji społecznych zorganizowano trzy spotkania konsultacyjne on-line w formie webinarium w terminach:

- 06.11.2020 r., godz. 9:00;
- 09.11.2020 r., godz. 9:00;
- 16.11.2020 r., godz. 9:00;

W wyżej wymienionych spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, pozarządowych organizacji ekologicznych oraz mieszkańcy województwa wielkopolskiego. Odniesienie do zgłoszonych uwag zamieszczono poniżej w tabeli stanowiącej załącznik 3 niniejszego podsumowania.

5. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Postępowanie transgraniczne nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone. Ze względu na brak bezpośredniego sąsiedztwa obszaru województwa wielkopolskiego z państwami ościennymi oraz stosunkowo dużą odległość województwa od granic państw ościennych, skutki realizacji założeń Programu nie będą miały znaczenia transgranicznego. Program ochrony środowiska przewiduje realizację zadań, które nie będą wywierały transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Organy opiniujące prognozę oddziaływania na środowisko (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu) nie wniosły w tym zakresie zastrzeżeń.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zgodnie z wymogami dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń *Programu* w zakresie opisanym poniżej.

Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030*, sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosły spodziewany efekt. W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie województwa system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

Badanie stanu środowiska realizowane jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, który z mocy ustawy koordynowany jest przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska. Od 1 stycznia 2019 r. zadania PMŚ są realizowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ). Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020 - 2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Monitoring efektów realizacji założeń *Programu Ochrony Środowiska* powinien obejmować wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska, a także wskaźniki społeczno-ekonomiczne.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- stan jakości powietrza atmosferycznego w województwie - wielkość emisji gazów cieplarnianych i substancji ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych do atmosfery;
- jakość wód stojących, płynących i podziemnych, jakość wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej;
- uciążliwość hałasu, przede wszystkim komunikacyjnego.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia obywateli, mierzona przy pomocy takich mierników jak długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności.

Ponadto należy monitorować proces wdrażania *Programu* poprzez określenie jednostek odpowiedzialnych za wdrożenie poszczególnych zadań, częstotliwość monitorowania realizacji zadania, status i problemy związane z realizacją zadania.

W tabeli stanowiącej Załącznik 1 przedstawiono podsumowanie zidentyfikowanych potencjalnych oddziaływań na środowisko poszczególnych rodzajów zadań.

W załączniku nr 2 i 3 zestawiono sposób uwzględnienia uwag zgłoszonych przez organy opiniujące oraz uwag jakie wpłynęły podczas konsultacji społecznych.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Załącznik 1. Zestawienie oddziaływań na środowisko zadań proponowanych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 - analiza macierzowa

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
– Ochrona klimatu i jakości powietrza												
Plany gospodarki niskoemisyjnej, programy ograniczenia niskiej emisji, założenia do zaopatrzenia w ciepło i energię, plany adaptacji do zmian klimatu, realizacja założeń programów ochrony powietrza, plany zrównoważonej mobilności i elektromobilności	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetycznej	0	+	+	0	0	0/-	0	0	0	+	+	+
Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego	0	+	+	0	0	0/-	0	0	0	+	+	+
Zakup pojazdów niskoemisyjnych (elektrycznych, hybrydowych, zasilanych wodorem lub gazem)	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Budowa i modernizacja energooszczędnego oświetlenia budynków, dróg i ciągów pieszych, inteligentne systemy sterowania oświetleniem ulicznym, wykorzystanie ogniw fotowoltaicznych w systemach hybrydowych do zasilania urządzeń i instalacji infrastruktury drogowej (znaków, świateł ostrzegawczych)	0	+	+	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Budowa, przebudowa i modernizacja dróg	0/-	+/-	+/-	+/-	0/-	0/-	0/-	0/-	-	+/-	+/-	-

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Budowa systemów rowerów miejskich, uruchomienie wypożyczalni rowerów	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Rozwój infrastruktury, wspieranie i promocja transportu rowerowego	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Rozwój i wspieranie ekologicznych form transportu, Promocja ecodriving	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Instalacja OZE na budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych	0	+	+	0	0	0/-	0	+	0/-	+	0	0
Budowa farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem OZE (fotowoltaika, geotermia, biogaz)	0	+	+	0	0	0/-	0	+	0/-	+	0	0
Dywersyfikacja zaopatrzenia w energię w oparciu o wykorzystanie OZE i alternatywne źródła energii	0	+	+	0	0	0/-	0	+	0/-	+	0	0
Uwzględnienie w mpzp zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii	0	+	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Likwidacja źródeł niskiej emisji	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Dotacje na wymianę kotłów wykorzystujących paliwa stałe i modernizację systemów ogrzewania	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Rozbudowa sieci ciepłowniczych	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Rozwój sieci gazowych	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Budowa / rozbudowa infrastruktury publicznego transportu	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Budowa/rozbudowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Rozbudowa taboru transportu publicznego	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Promocja transportu zbiorowego i transportu przyjaznego środowisku	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0
Rozwój i promocja transportu kolejowego, w tym kolei metropolitarnej	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0
Stosowanie systemów wychwytywania i neutralizacji odorów z instalacji przetwarzania, unieszkodliwiania odpadów i oczyszczenia ścieków	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Budowa systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Adaptacja lasów i leśnictwa do zmian klimatycznych	0	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Ochrona i rozwój terenów zielonych i zadrzewień na terenach miejskich	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0
– Zagrożenia hałasem												
Modernizacja nawierzchni dróg	0/-	+/-	+/-	+/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0	+	0	0
Stosowanie tzw. cichych nawierzchni podczas remontów i przebudów istniejącej sieci drogowej	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0	+	0	0
Promocja transportu multimodalnego i zbiorowego,	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
dofinansowanie kolejowych przewozów pasażerskich												
Tworzenie w miastach stref ciszy	0	+	+	+	0/+	0/+	0/+	0	+	+	+	0
Budowa ekranów akustycznych	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0/-	+	0	0
Tworzenie, utrzymanie i odnowa zieleni osłonowej i izolacyjnej	0/+	+	+	+	0/+	0/+	0/+	0	+	+	0	0
Działania mające na celu spowolnienie ruchu na terenach miast oraz ograniczenie transportu ciężkiego	0	+	+	+	0/+	0/+	0/+	0	+	+	+	0
Sporządzania map akustycznych	0	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0
Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem	0	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0
– Pola elektromagnetyczne												
Wprowadzenie do mpzp zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0
Ograniczanie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0
Kablowanie linii SN i WN	0/-	0	0	+	0/-	0	0	0	+	+	0	0
Ewidencjonowanie źródeł PEM oraz weryfikacja zgłoszeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
– Gospodarowanie wodami												
Odbudowa systemów melioracji	+	0	0	0	0	-	-	0	0/-	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych/przeciwpowodziowych	+	0	0	0	-	-	-	0/+	0/-	+	+	+
Zwiększenie retencji wodnej poprzez inwestowanie w tzw. „niebieską” infrastrukturę, poprawa efektywności małej retencji wodnej	+	0	+	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Stosowanie zachęt ekonomicznych do stosowania min. powierzchni przepuszczalnych i retencionowania wody, w celu poprawy potencjału retencyjnego zlewni	+	0	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Konserwacja rzek, kanałów, rowów, wsparcie działań spawalniających spływ wód i poprawiających retencję wodną	+	0	0	0	0	-	-	0	0/-	+	0	0
Dotacje dla spótek wodnych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej, systemów zagospodarowania wód opadowych	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0
Utrzymanie i konserwacja wałów przeciwpowodziowych oraz urządzeń wodnych	+	0	0	0	0	-	-	0	0/-	+	+	+
Dotacje na indywidualne systemy retencionowania i zagospodarowania wód opadowych	+	0	+	0	0/-	0	+	+	+	0	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych, ograniczanie utraty naturalnej retencji	+	0	+	0	0/-	0	+	+	+	0	0	0
Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0
Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych	0/-	0	0	0	0	0/-	0/-	0	0	+	+	+
Plany operacyjne ochrony przed powodzią oraz plany zarządzania kryzysowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+
Uwzględnianie w mpzp obszarów zagrożenia powodziowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+
Naprawa/konserwacja systemów drenarskich i rurociągów melioracyjnych na użytkach rolnych	+	0	0	0	0	+/-	-	0	0	+	0	0
Stosowanie instrumentów ekonomicznych i organizacyjnych mających na celu racjonalizację i ograniczanie zużycia wody	+	0	+	0	0	+	+	+	0	0	0	0
Przywracanie ciągłości ekologicznej rzek oraz rewitalizacja dolin rzecznych	+	0	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0
Modernizacja rekreacyjnych szlaków wodnych	+/-	0	0	0	0	-	+/-	0	+	+	0	0
Rekultywacja jezior, stawów	+	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0
– Gospodarka wodno-ściekowa												
Budowa/ rozbudowa sieci wodociągowych	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Budowa / modernizacja ujęć wód i stacji uzdatniania wód	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0
Inteligentne systemy zarządzania siecią wodociągową	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Budowa/modernizacja kanalizacji sanitarnej	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0
Budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków	+	0	0	0	0/-	0/-	0	0	0	+	0	0
Inteligentne systemy zarządzania siecią kanalizacyjną	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenach gdzie nie jest możliwa lub opłacalna budowa sieci kanalizacyjnej, a warunki gruntowo-wodne pozwalają na zastosowanie takich rozwiązań	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	+	0	0	0	+	+	0	+	0	+	0	0
Kontrole umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych	+	0	0	0	+	+	0	+	0	+	0	0
- Zasoby geologiczne												
Ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w mpzp	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0	0
Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Likwidacja nielegalnego wydobycia kopalin	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
Monitoring osuwisk	0	0	0	0	+	0	0	0	+	+	0	0
Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Ochrona środowiska przed negatywnymi skutkami działalności górniczej	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+	0	0
– Gleby												
Wykonywanie badań glebowych	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Promocja i rozwój agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Rekultywacja terenów zdegradowanych / przemysłowych	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Ochrona najlepszych gleb przed zainwestowaniem	+	0	0	0	+	+	+	+	+	0	0	0
Zalesianie gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej	+	0	0	0	+	+	+	+	+	0	0	0
Realizowanie programów rolno-środowiskowych	+	0	0	0	+	+	+	+	+	0	0	0
Promowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	+	0	0	0	+	+	+	+	+	0	0	0
Identyfikacja potencjalnych źródeł zanieczyszczeń powierzchni ziemi, aktualizacja wykazu historycznych zanieczyszczeń ziemi	+	0	0	0	+	+	+	+	+	0	0	0
Rekultywacja terenów zdegradowanych / przemysłowych	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Kompleksowa renaturyzacja mokradeł oraz odtwarzanie naturalnych wilgotnych siedlisk przyrodniczych na terenach ochronnych	+	+	+	0	+	+	+	+	+	0	0	0
– Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów												
Wspieranie projektów produktów uwzględniających cały cykl życia produktów	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	+
Propagowanie produktów trwałych, posiadających możliwość naprawy i modernizacji, ponownego wykorzystania	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Budowa stacji przeładunkowych	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Zakup pojemników i kontenerów na odpady	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Zakup kontenerów / pojemników do selektywnego zbierania odpadów komunalnych	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Budowa/modernizacja PSZOK	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Zakup pojazdów na potrzeby zbierania odpadów	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Budowa i rozbudowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Zagospodarowanie biogazu	0	+	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	+	+	+	0	+	+	+	0	+	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Promocja budowy przydomowych kompostowników	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0
Rekultywacja składowisk odpadów	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Dotacje na demontaż i azbestu i unieszkodliwianie odpadów azbestu	0	+	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Zagospodarowanie osadów ściekowych	+	0	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0
Budowa i rozbudowa instalacji do przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów	+	0/-	0	0	+	+	0	0	+/-	+	0	0
Kontrole instalacji zagospodarowania odpadów,	+	+	+	0	+	+	0	+	+	+	0	0
Eliminacja nielegalnego obrotu odpadami, zapobieganie nielegalnemu porzucaniu oraz podpalaniu odpadów	+	+	+	0	+	+	0	+	+	+	0	0
– Zasoby przyrodnicze												
Współpraca z instytucjami zarządzającymi obszarami Natura 2000 i innymi obszarowymi formami ochrony przyrody	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Ochrona istniejących form ochrony przyrody (w tym pomników przyrody) oraz prace pielęgnacyjne i ochronne z tym związane	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Nasadzenia roślin miododajnych	0	+	+	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Program ochrony kasztanowców	0	+	+	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Odnowa populacji zwierzyny drobnej	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Usuwanie barszczu Sosnowskiego	0	0	0	0	0	+	+	0	0	+	0	0
Program ochrony starych drzew na terenach zurbanizowanych	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Ochrona drzew i siedlisk przyrodniczych wzdłuż rzek, kanałów i rowów	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Zwiększanie obecnego stanu zalesienia	+	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0	0
Plany zarządzania lasów	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Ochrona, pielęgnacja i odtwarzanie poprzez nasadzenie, zadrzewienie i zakrzewienie śródpolnych tworzących korytarze ekologiczne	+	0	0	0	0	+	+	0	+	0	0	0
Utrzymanie, prace pielęgnacyjne i rewitalizacyjne parków, terenów rekreacyjnych, zieleni miejskiej	0	0	0	0	0	+	+	0	+	+	0	0
Ochrona unikalnych form krajobrazu obszarów wiejskich poprzez kształtowanie odpowiedniej polityki przestrzennej	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	+
Zieleń drogowa, osłonowa, izolacyjna, ochrona drzew przydrożnych	+	+	0	+	+	+	+	0	+	+	0	0
Opieka nad bezdomnymi zwierzętami	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Budowa przejść dla zwierząt	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Ochrona siedlisk ptaków i nietoperzy wewnątrz i na zewnątrz budynków	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Modernizacja ośrodka rehabilitacji zwierząt	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Skuteczne zabezpieczenie przed kolizjami z ptakami planowanych i istniejących powierzchni transparentnych oraz lustrzanych w obiektach budowlanych	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Zwiększanie obecnego stanu zalesienia, przeznaczenie najcenniejszych przyrodniczo obszarów na cele ochrony przyrody i edukacji	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Odtworzenie siedlisk lasów wilgotnych	+	+	+	0	+	+	+	+	+	0	0	0
Wykorzystanie zieleni w celu obniżenia temperatury w miastach, oczyszczania powietrza, zwiększenia retencji wody	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+	+
Wsparcie rozwoju terenów o wysokiej wartości przyrodniczej poza obszarami chronionymi (np. tereny zalewowe, obszary podmokłe)	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Opracowanie planów zazieleniania obszarów miejskich w miastach	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
liczących co najmniej 20 000 mieszkańców												
– Zagrożenia poważnymi awariami												
Doposażenie jednostek OSP i PSP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, sorbentów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Rozbudowa systemu alarmowania i ostrzegania o nadzwyczajnych zagrożeniach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Uwzględnienie w MPZP zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej	+	+	0	0	+	+	0	0	0	+	0	0
Nadzór nad ZZR i ZDR wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz aktualizacja rejestru tych zakładów	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+	+
Ćwiczenia w celu zwiększenia skuteczności prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+	+
– Edukacja												
Akcje informacyjno-edukacyjne; Okólniki, ulotki; Konkursy o tematyce ekologicznej i przyrodniczej; Budowa ścieżek edukacyjnych, budowa centrów edukacji przyrodniczej; Rajdy rowerowe, splywy, pikniki ekologiczne, festyny;	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Zielone szkoły; Olimpiady; Akcje o tematyce ekologicznej (np. „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”); Promowanie zdrowego stylu życia oraz diety z większym udziałem produktów pochodzenia roślinnego. - tematyka dotycząca wszystkich obszarów interwencji												
– Monitoring środowiska												
Monitoring: składowisk odpadów komunalnych, jakości wód powierzchniowych, podziemnych, jakości powietrza, poziomu hałasu, gleb, pól elektromagnetycznych, przyrodniczy, promieniowania jonizującego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Obserwacje wysokości i chemizmu opadów atmosferycznych	+	+	+	0	+	+	+	+	0	+	+	+
Kontrole uchwał antysmogowych, odpadów paleniskowych, pieców centralnego ogrzewania,	0	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+	+
Opracowanie raportów o stanie środowiska, raportów z monitoringu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Monitoring wizyjny lasów	0	+	+	0	0	+	+	+	+	+	0	+
Budowa systemu monitoringu przeciwpożarowego	0	+	+	0	0	+	+	+	+	+	0	+

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Załącznik 2. Odniesienie do uwag Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
1.	Prognoza rozdz. 8.2	W rozdziale 8.2 na str. 156-157 prognozy napisano: „Dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych zadań Programu. W tym celu posłużono się macierzą relacyjną elementów środowiska i zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych przewidzianych do realizacji, przedstawiającą w skondensowanej postaci możliwe oddziaływanie tych zadań na środowisko. (...) Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania Programu na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych zadań zawartych w Programie”. Również w rozdziale 9.2 na str. 158 prognozy napisano: „W tabeli (...) przedstawiono wpływ poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu ochrony środowiska (z podziałem na obszary interwencji) na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, zdrowie człowieka, dobra materialne i zabytki kultury”. Natomiast w tabeli 34 prognozy zatytułowanej „Wpływ realizacji zadań Programu na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie ludzi, dobra kultury i dobra materialne” odniesiono się do „typów zadań realizowanych w ramach poszczególnych kierunków interwencji” wymienionych w projekcie Programu, a nie zadań wyznaczonych w „Harmonogramie rzeczowo-finansowym zadań własnych i zleconych samorządu województwa wielkopolskiego” i „Harmonogramie rzeczowo-finansowym zadań monitorowanych – instytucje”. Ponadto część opisowa oceny oddziaływania na środowisko realizacji zaplanowanych w projekcie Programu działań zawarta w rozdziałach 9.2.1-9.2.12 prognozy często jest zbyt ogólna, gdyż nie odnosi się do wszystkich zadań ujętych w projekcie Programu, a także nie we wszystkich przypadkach uzasadnia otrzymane wyniki przedstawione w sposób tabelaryczny. Ponadto pomiędzy oceną zawartą w tabeli 34 prognozy i oceną zawartą w części opisowej przedstawionej w rozdziałach 9.2.1-9.2.12 prognozy są rozbieżności. Jednocześnie informuję, iż analiza potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji ustaleń projektu Programu powinna być przedstawiona w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy. Również w przypadku stwierdzenia braku znaczących oddziaływań lub oddziaływań pozytywnych na wybrane komponenty środowiska prognoza winna zawierać taką informację wraz z odpowiednim uzasadnieniem. Nie znając rozwiązań technicznych poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych wyznaczonych do realizacji w projekcie Programu i/lub ich konkretnej lokalizacji prognoza winna określać, analizować i oceniać typowe dla danego rodzaju przedsięwzięć inwestycyjnych oddziaływanie na środowisko i ich potencjalne skutki	Uwzględniono częściowo. Prognoza odnosi się do rodzajów zadań, a nie do konkretnych zadań, gdyż wielkość obszaru do jakiego odnosi się Program jest zbyt duża i nie pozwala na szczegółowe przeanalizowanie każdego zadania przewidzianego do realizacji. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu. Przyjęto, że Prognoza analizuje typowe dla danego rodzaju przedsięwzięć inwestycyjnych oddziaływanie na środowisko i ich potencjalne skutki środowiskowe. Większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach Programu wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych, bądź już posiada decyzję środowiskową. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		środowiskowe. Natomiast w odniesieniu do zadań zaplanowanych w projekcie Programu, dla których wskazano nazwę lub przybliżoną lokalizację, ocena powinna uwzględniać lokalne warunki środowiskowe. W związku z tym, proszę zweryfikować i uzupełnić informacje zawarte w prognozie w zakresie przewidywanego oddziaływania na środowisko realizacji zadań wyznaczonych w projekcie Programu.	
2.	Prognoza	W prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić wpływ na środowisko, w szczególności środowisko przyrodnicze realizacji zadań zaplanowanych w projekcie Programu, dla których wskazano nazwę lub lokalizację, np.: „Odbudowa zbiornika »Zdrój«”, „Budowa obiektów melioracji wodnych dla potrzeb retencjonowania wody w rowie wichertowskim – wykonanie 3 zastawek szandorowych (...)”, przy uwzględnieniu lokalnych warunków środowiskowych poszczególnych inwestycji.	j.w.
3.	Prognoza rozdz. 10 tab. 37	Proszę o przeanalizowanie i przedstawienie w prognozie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko dla inwestycji, które przyczyniają się do zmiany stosunków wodnych (np. odbudowa systemów melioracji szczegółowych), a także inwestycji polegających na budowie ekranów akustycznych.	Uwzględniono
4.	Prognoza rozdz. 9.2.	Informuję, iż realizując ustalenia projektu Programu należy w przypadku inwestycji związanych z budową nowych elementów infrastruktury komunikacyjnej oraz liniowych elementów infrastruktury technicznej uwzględnić wpływ realizacji tego typu inwestycji na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt i ich siedliska, tereny zieleni, zadrzewienia przydrożne itp., a także zaproponować działania minimalizujące ewentualne oddziaływania.	W rozdz. 9.2. przedstawiono typowe oddziaływania związane z budową infrastruktury liniowej, w tym dróg. Tab. 37 zawiera propozycje działań minimalizujących w przypadku inwestycji liniowych
5.	Program tab. 40	W projekcie Programu w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadań monitorowanych w obszarze interwencji „Monitoring środowiska” zaplanowano realizację m.in. następujących zadań: „coroczne nasadzanie drzew i krzewów”, „coroczna wycinka drzew”, „coroczne podkrzesanie drzew”. W opinii organu ww. zadania nie wpisują się w zakres monitoringu środowiska. Proszę zatem zweryfikować ich umieszczenie w obszarze interwencji „Monitoring środowiska” lub przedstawić odpowiednie wyjaśnienie w przedmiotowym zakresie.	Uwzględniono.
6.	Prognoza	Wśród zadań zaplanowanych do realizacji w projekcie Programu nie wymieniono budowy farm wiatrowych. Natomiast w prognozie oceniono wpływ tych inwestycji na środowisko oraz wymieniono środki łagodzące i zalecenia. Proszę zatem	W Programie w tab. 38 założono realizację zadań z zakresu „Budowa farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem OZE” – z tego względu oceniono w Programie m.in. wpływ na środowisko inwestycji

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		zweryfikować te rozbieżności lub przedstawić odpowiednie wyjaśnienie w przedmiotowym zakresie.	w zakresie budowy farm wiatrowych oraz wymieniono środki łagodzące i zalecenia, zakładając, że potencjalnie może być realizowane takie zadanie na terenie województwa
7.	Prognoza rozdz. 9.2.1	W rozdziale 9.2.1 na str. 171 prognozy w odniesieniu do rozwoju infrastruktury drogowej napisano: „Zakłada się, że realizacja inwestycji nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz. 1031)”. Proszę uzasadnić przedmiotowe stwierdzenie.	Uwzględniono. Realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej zostanie poprzedzona procedurą oddziaływania na środowisko, w ramach której zostaną przeprowadzone obliczenia prognozowanej emisji zanieczyszczeń powietrza, a decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie określać warunki korzystania ze środowiska uwzględniając obowiązujące normy.
8.	Prognoza rozdz. 9.2.2	W rozdziale 9.2.2 na str. 172 prognozy w odniesieniu do budowy i modernizacji infrastruktury drogowej napisano: „Zakłada się, że uciążliwość inwestycji realizowanych w ramach Programu ograniczać się będzie do uciążliwości w granicach władania poszczególnych inwestycji i nie będzie przekraczać dopuszczalnych norm określonych (...) rozporządzeniem”. Proszę uzasadnić przedmiotowe stwierdzenie.	Uwzględniono. Realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej zostanie poprzedzona procedurą oddziaływania na środowisko, w ramach której zostaną przeprowadzone obliczenia prognozowanej emisji hałasu, a decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie określać warunki korzystania ze środowiska uwzględniając obowiązujące normy.
9.	Prognoza rozdz. 9.2.2	W rozdziale 9.2.2 na str. 172 prognozy proszę zweryfikować wskazane wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez drogi lub linie kolejowe dla przedziału czasu odniesienia równego wszystkim dobom w roku i wszystkim porom nocy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).	Uwzględniono
10.	Prognoza rozdz.9.2.5 i tab. 37	W projekcie Programu wyznaczono zadania „Dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków” i „Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków - leśniczówka Długie Stare”. Informuję, iż ewentualna nieprawidłowa eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków może przyczynić się do zanieczyszczenia zarówno wód podziemnych, jak i gleby, a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Zagadnienie to jest szczególnie istotne biorąc pod uwagę zobowiązania Polski, jako członka Unii Europejskiej, do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. W prognozie proszę zatem ponownie określić, przeanalizować i ocenić przewidywane oddziaływanie na stan wód powierzchniowych i podziemnych na skutek realizacji i eksploatacji indywidualnych oczyszczalni ścieków, w tym	Uwzględniono

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		możliwych do wystąpienia sytuacji awaryjnych oraz przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na wody, mogących być rezultatem realizacji i eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków.	
11.	Prognoza rozdz.9.2.5	W projekcie Programu wyznaczono zadanie „Budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków”. W rozdziale 9.2.5 na str. 174 prognozy napisano: „Ewentualna uciążliwość dla środowiska związana z rozwojem i modernizacją sieci kanalizacyjnej oraz z modernizacją oczyszczalni ścieków może wystąpić w miejscu zrzutu z oczyszczalni do wód powierzchniowych z tytułu odprowadzenia większej ilości oczyszczonych ścieków”. Informuję, że wpływ odprowadzanych z oczyszczalni ścieków na jakość wody w odbiorniku uzależniony jest nie tylko od ilości oraz stężenia zanieczyszczeń w nich zawartych, lecz także od wielkości przepływu w tymże cieku i aktualnej jakości wód tego odbiornika. Zdarzają się przypadki, kiedy odprowadzanie ścieków zawierających zanieczyszczenia w dopuszczalnych stężeniach mimo wszystko może negatywnie oddziaływać na wody odbiornika, z uwagi na jego szczególną wrażliwość. Wprowadzenie do wód rzeki przy niskim przepływie znacznego ładunku zanieczyszczeń może w konsekwencji wpłynąć negatywnie na jej naturalną zdolność samooczyszczania i stopniowe pogarszanie się jakości prowadzonych przez nią wód. Powtarzające się regularne zrzuty ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach podprogowych przyczyniają się do przekroczenia chłonności rzek, które niejednokrotnie stanowią lokalne ciekłe wodne o niewielkich przepływach. W związku z powyższym, określając w prognozie wpływ realizacji ww. działań na stan wód proszę uwzględnić przedmiotowe uwarunkowania oraz stopień narażenia województwa wielkopolskiego na suszę hydrologiczną.	Uwzględniono
12.	Program rozdz. 4.6.2. i Prognoza rozdz. 4.6.2	W rozdziale 4.6.2 na str. 58 projektu Programu i w rozdziale 4.6.2 na str. 68 prognozy napisano: „Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 25 jednolitych części wód podziemnych – czternaście w Regionie Wodnym Warty (JCWPd nr 41, 42, 43, 47, 59, 60, 61, 62, 63, 70, 71, 72, 81, 82), sześć w Regionie Wodnym Noteci (JCWPd nr 25, 26, 34, 35, 36, 43) i pięć w Regionie Wodnym Środkowej Odry (JCWPd nr 69, 79, 80, 96, 97)”. Proszę zweryfikować podaną liczbę jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) położonych na obszarze województwa wielkopolskiego, gdyż dwukrotnie wymieniono JCWPd nr 43. Ponadto w rozdziale 4.2 na str. 29 „Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017”, opublikowanego na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, napisano: „Po weryfikacji, w roku 2016 wprowadzono	Uwzględniono

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		nowy podział, zgodnie z którym na obszarze Polski znajdują się 172 JCWPd, w tym na obszarze województwa wielkopolskiego – 24”.	
13.	Program rozdz. 4.6.2. i Prognoza rozdz. 4.6.2	W rozdziale 4.6.2 na str. 59 projektu Programu i w rozdziale 4.6.2 na str. 69 prognozy jest mowa o wynikach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych za rok 2019. Jednocześnie w rozdziale 4.6.2 na str. 59 projektu Programu przedstawiano ryc. 13, a w rozdziale 4.6.2 na str. 69 prognozy przedstawiano ryc. 9 zatytułowane „Wyniki monitoringu jakości wód podziemnych za 2019 r.”, ale jako źródło informacji podano „Raport o stanie środowiska w województwie wielkopolskim w roku 2018, WIOŚ Poznań”. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej (https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html) dostępne są wyniki badań jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2019 roku oraz mapa obrazująca ich syntetyczne zestawienie. Ponadto na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html) dostępne są dane z 2016 r. dotyczące stanu ilościowego i chemicznego JCWPd. W związku z powyższym proszę zweryfikować ww. rozbieżności oraz w projekcie Programu i w prognozie określić aktualny stan chemiczny i ilościowy (za rok 2016 r.) wszystkich JCWPd położonych w granicach województwa wielkopolskiego oraz aktualną jakość wód podziemnych (za rok 2019) w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w granicach województwa wielkopolskiego.	Uwzględniono
14.	Program rozdz. 4.6.3. i Prognoza rozdz. 4.6.3	W rozdziale 4.6.3 na str. 63 projektu Programu i w rozdziale 4.6.3 na str. 73 prognozy napisano: „W granicach województwa wielkopolskiego znajduje się w całości lub częściowo 552 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w tym 411 JCWP rzecznych oraz 141 JCWP jeziornych”. A następnie w przedmiotowych rozdziałach projektu Programu i prognozy określono stan 172 JCWP rzecznych i 66 JCWP jeziornych na podstawie monitoringu za 2019 r. Ponadto biorąc pod uwagę, iż określono stan 172 z 411 JCWP rzecznych i stan 66 z 141 JCWP jeziornych proszę w projekcie Programu i w prognozie na podstawie opracowania „Ocena stanu rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych w latach 2014-2019 - synteza”, dostępnego na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod), przedstawić w sposób graficzny rozmieszczenie przestrzenne JCWP rzecznych i JCWP jeziornych położonych w granicach województwa wielkopolskiego z uwzględnieniem zasady dziedziczenia ocen (tj. oceny przeprowadzonej metodą przeniesienia oceny z JCWP monitorowanych na niemonitorowane w okresie 2014-2019 oraz na JCWP, dla których wykonanie oceny na podstawie danych monitoringowych z lat 2014-2019 nie	Uwzględniono częściowo. W Programie i Prognozie przedstawiono ocenę stanu jednolitych części wód rzecznych na podstawie badań monitoringowych za lata 2014 -2019 w formie tabelarycznej.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		było możliwe) w układzie, który kolejno obrazuje: klasyfikację stanu ekologicznego, klasyfikację potencjału ekologicznego, klasyfikację stanu chemicznego oraz sumaryczną ocenę stanu JCWP.	
15.	Program rozdz. 4.6.3. i Prognoza rozdz. 4.6.3	W rozdziale 4.6.3 na str. 63 projektu Programu i w rozdziale 4.6.3 na str. 73 prognozy napisano: „W granicach województwa wielkopolskiego znajduje się w całości lub częściowo 552 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w tym 411 JCWP rzecznych oraz 141 JCWP jeziornych”. W rozdziale 4.6.2 na str. 58 projektu Programu i w rozdziale 4.6.2 na str. 68 prognozy napisano: „Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 25 jednolitych części wód podziemnych (...)”. Przy czym wskazano, że zgodnie z zapisami w rozdziale 4.2 na str. 29 „Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017”, opublikowanego na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, na obszarze województwa wielkopolskiego znajdują się 24 JCWPd. Natomiast w rozdziale 9.2.13 na str. 176 prognozy napisano: „W granicach województwa wielkopolskiego znajduje się w całości lub częściowo 526 jednolitych części wód powierzchniowych (jcw), w tym 386 jcw rzecznych oraz 140 jcw jeziornych oraz 18 jednolitych części wód podziemnych (jcwpd)”. Proszę zatem zweryfikować i ujednolicić zapisy projektu Programu i prognozy w zakresie liczby JCWP i JCWPd położonych w granicach województwa wielkopolskiego, a także podać źródło informacji dotyczących liczby JCWP, w tym JCWP rzecznych i JCWP jeziornych położonych w granicach województwa wielkopolskiego.	Uwzględniono
16.	Prognoza rozdz. 9.2.13	Nawiązując do zapisów w rozdziale 9.2.13 na str. 176 prognozy informuję, że obecnie obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967). Proszę zatem zweryfikować informacje zawarte w prognozie oraz odnieść się do obowiązującego dokumentu.	Uwzględniono
17.	Program rozdz. 4.2.2. i Prognoza rozdz. 4.2.2	W rozdziale 4.2.2 na str. 19 projektu Programu i w rozdziale 4.2.2 na str. 38 prognozy wśród „obowiązujących na terenie województwa wielkopolskiego Programów ochrony powietrza oraz Planów działań krótkoterminowych” proszę również wymienić Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej przyjęty uchwałą Nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie określenia "Programu ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej" (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2019 r. poz. 6240) i Plan działań krótkoterminowych w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej	Uwzględniono..

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		przyjęty uchwałą Nr XLV/1033/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie Planu działań krótkoterminowych w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2018 r. poz. 3905).	
18.	Program rozdz. 4.2.2. i Prognoza rozdz. 4.2.2	W rozdziale 4.2.2 na str. 19 projektu Programu i w rozdziale 4.2.2 na str. 37 prognozy napisano: „ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu – strefę miasto Kalisz w klasie A, natomiast strefę wielkopolską oraz strefę aglomerację poznańską w klasie C, (...) ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu wszystkie strefy w klasie A”. Biorąc pod uwagę definicję „klasy A” proszę zweryfikować zapisy projektu Programu i prognozy.	Uwzględniono
19.	Program rozdz. 4.4.1. i Prognoza rozdz. 4.4.1	W rozdziale 4.4.1 na str. 37 projektu Programu i w rozdziale 4.4.1 na str. 47 prognozy w odniesieniu do hałasu lotniczego napisano: „wartość dopuszczalna poziomu dzienne-wieczorno-nocnego LDWN wynosi i odpowiada wartości dopuszczalnej równoważnego hałasu w porze dnia LAeqN”. W przedmiotowym zapisie symbol LAeqN proszę zastąpić symbolem LAeqD.	Uwzględniono
20.	Program rozdz. 4.4.1. i Prognoza rozdz. 4.4.1	W rozdziale 4.4.1 na str. 37 projektu Programu i w rozdziale 4.4.1 na str. 47 prognozy w odniesieniu do hałasu lotniczego napisano: „wartość dopuszczalna długookresowego poziomu hałasu w porze nocy LN wynosi 45–55 dB i odpowiada wartości dopuszczalnej równoważnego hałasu w porze nocy LAeqN”. W przedmiotowym zapisie proszę zweryfikować podany przedział wartości dopuszczalnego długookresowego poziomu hałasu w porze nocy zgodnie z rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, który wynosi 45–50 dB.	Uwzględniono
21.	Program rozdz. 4.4.1. i Prognoza rozdz. 4.4.1	W rozdziale 4.4.1 na str. 38 projektu Programu i w rozdziale 4.4.1 na str. 48 prognozy napisano: „Przekroczenia krótkookresowych dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, określonych wymogami cytowanego rozporządzenia Ministra Środowiska, tj. Wartości 65 dB w porze dnia i 56 dB w porze nocy dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy mieszkaniowo-usługowej (...)”. Proszę zweryfikować przedmiotowy zapis, gdyż dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zostały określone dla wybranych rodzajów terenów, a nie dla zabudowy, tj. obowiązują w granicach terenów chronionych akustycznie.	Uwzględniono
22.	Program rozdz. 4.4.1. i Prognoza rozdz. 4.4.1	W rozdziale 4.4.1 na str. 39-40 projektu Programu napisano: „Długookresowe wskaźniki oceny hałasu wyznaczone dla Turkowic przekraczają wartości dopuszczalne o 2,9 dB (LDWN) i 4,6 dB (LN), w Rogoźnie o 2,9 dB (LDWN) i 3,8 dB (LN), w Malanowie o 3,8 dB (LDWN) i 1,4 dB (LN), a w Wyrzysku kształtują się poniżej wartości dopuszczalnych (tabela 7)”. Proszę zweryfikować przedmiotowy	Uwzględniono

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		zapis, gdyż w tabeli 7 projektu Programu przedstawiono „Wyniki pomiarów w punktach oceny krótkookresowego poziomu hałasu w 2019 r.” wyrażone wskaźnikami hałasu LAeqD i LAeqN, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby”.	
23.	Prognoza rozdz. 4.4.1	W rozdziale 4.4.1 na str. 50 prognozy napisano: „Długookresowe wskaźniki oceny hałasu wyznaczone dla Turkowic przekraczają wartości dopuszczalne o 2,9 dB (LDWN) i 4,6 dB (LN), w Rogoźnie o 2,9 dB (LDWN) i 3,8 dB (LN), w Malanowie o 3,8 dB (LDWN) i 1,4 dB (LN), a w Wyrzysku kształtują się poniżej wartości dopuszczalnych (tabela 5)”. Proszę zweryfikować przedmiotowy zapis, gdyż w tabeli 5 prognozy przedstawiono „Wykaz dróg krajowych zarządzanych przez GDDKiA O/Poznań”.	Uwzględniono
24.	Program rozdz. 5.1. i Prognoza rozdz. 3.2 i rozdz. 7	Nawiązując do zapisów w rozdziale 5.1 na str. 143 projektu Programu, w rozdziale 5.1.2 na str. 150 projektu Programu, w tabeli 36 przedstawionej w rozdziale 5.1.5 na str. 169 projektu Programu, a także w rozdziale 3.2 na str. 14-15 prognozy i w tabeli 32 przedstawionej w rozdziale 7 na str. 150 prognozy informuję, że: - na podstawie art. 33 pkt 2, w związku z art. 34 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378) 13.11.2020 r. utraciła moc długookresowa strategia rozwoju kraju przyjęta uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności (M.P. poz. 121); - w związku z art. 1 pkt 13, art. 1 pkt 14 i art. 34 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378) 13.11.2020 r. została uchylona uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. z 2017 r. poz. 260). Proszę zatem zweryfikować informacje zawarte w projekcie Programu i prognozie oraz odnieść się do obowiązujących dokumentów.	Uwzględniono
25.	Prognoza rozdz. 3 i 7	W tabeli 32 przedstawionej w rozdziale 7 na str. 147-154 prognozy zatytułowanej „Ocena zgodności kierunków działań Programu z celami zawartymi w innych dokumentach strategicznych i programowych” poszczególnym obszarom interwencji wyznaczonym w projekcie Programu przypisano cele ochrony środowiska, wyrażone często za pomocą liczby (nr celu), ustanowione w dokumentach na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, które wymieniono i szczegółowo	Uwzględniono. W opisie dodano wyjaśnienie, że numeracja celów przedstawiona w tabeli jest zgodna z numeracją przyjętą w poszczególnych dokumentach źródłowych.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		opisano w rozdziale 3 prognozy. Natomiast w rozdziale 3 prognozy nie we wszystkich dokumentach ponumerowano cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Programu Proszę zatem ujednolicić zapisy prognozy w tym zakresie.	
26.	Prognoza	Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy ooś w prognozie proszę zawrzeć oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.	Uwzględniono
27.	Prognoza	Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. g ustawy ooś w prognozie proszę zawrzeć imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów	Uwzględniono
28.	Program rozdz. 4.7.1. i Prognoza rozdz. 4.7.1	W rozdziale 4.7.1 na str. 85 projektu Programu i w rozdziale 4.7.1 na str. 96 prognozy napisano: „Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej w województwie wielkopolskim w 2014 r. (wg danych GUS) wynosiła 32 860,6 km (przyrost w stosunku do 2018 r. o 269,9 km)”. Proszę zweryfikować przedmiotowy zapis, gdyż jest niezrozumiały.	Uwzględniono – poprawiono literówkę - powinno być „Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej w województwie wielkopolskim w 2019 r.”
29	Rozdział 4.7.2 na str. 89 projektu Programu i w rozdziale 4.7.2 na str. 101 prognozy	W rozdziale 4.7.2 na str. 89 projektu Programu i w rozdziale 4.7.2 na str. 101 prognozy przywołano przepisy „ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne” dotyczące aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych. W projekcie Programu i w prognozie, w zakresie krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych i jego aktualizacji, proszę odnieść się również do przepisów obowiązującej obecnie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310, z późn. zm.).	Uwzględniono. Wprowadzono aktualizacje.
30	Rozdział 4.15 projektu Programu	W tabeli 33 przedstawionej w rozdziale 4.15 projektu Programu proszę zweryfikować wskazany trend zmian w przypadku następujących wskaźników: „zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w kWh”, „masa odpadów zebranych selektywnie”, „masa odpadów zdeponowanych na składowiskach”.	Uwzględniono. Zweryfikowano.
31	Rozdział 4.2.2 na str. 17 i 4.5 na str. 50 projektu Programu oraz w rozdziale 4.2.2 na str. 36 prognozy	Nawiązując do zapisów w rozdziałach 4.2.2 na str. 17 i 4.5 na str. 50 projektu Programu oraz w rozdziale 4.2.2 na str. 36 prognozy informuję, że zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1479) od 1 stycznia 2019 roku organem realizującym zadania Państwowego Monitoringu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zadania Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w zakresie: gromadzenia i analizy wyników badań i obserwacji, przygotowania ocen	Uwzględniono. Wprowadzono poprawki.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		jakości środowiska oraz udostępniania informacji o środowisku, realizuje poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu (RWMS w Poznaniu). Proszę zatem zweryfikować informacje zawarte w projekcie Programu i w prognozie.	
32	Rozdział 10 na str. 188 prognozy	Nawiązując do zapisów w tabeli 36 przedstawionej w rozdziale 10 na str. 188 prognozy informuję, że rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800) zostało uchylone 01.07.2019 r. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311). Proszę zatem zaktualizować informacje zawarte w prognozie oraz odnieść się do obowiązującego aktu prawa	Uwzględniono. Wprowadzono poprawki.
33	Streszczenie Prognozy	Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o oś prognoza zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. W związku z tym proszę rozwinąć zapisy rozdziału 14 prognozy zatytułowanego „Streszczenie” w taki sposób, aby zawierał najważniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach prognozy. Poza tym zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy proszę również uwzględnić w przedmiotowym rozdziale prognozy.	Uwzględniono częściowo. Zaktualizowano o wprowadzone zmiany w Prognozie.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Załącznik 3. Uwagi w ramach konsultacji społecznych

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	Stowarzyszenie Centrum Promocji Ekorozwoju	
1.	Dodanie w programie jako jeden z celów, jedno z zadań oraz kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” skuteczne zabezpieczanie przed kolizjami z ptakami zarówno planowanych jak i istniejących powierzchni transparentnymi w tym również powierzchni z refleksem lustrzanych na takich obiektach jak elewacje i okna budynków, ekrany akustyczne, wiaty przystankowe obiekty małej architektury, itp.	Uwzględniono.
2.	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o budowie ekranów akustycznych (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o dodanie zastrzeżenia, że powinny być one projektowane i realizowane z uwzględnieniem skutecznego zabezpieczenia ich przed kolizjami z ptakami.	Uwzględniono.
3.	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Edukacja” edukacja i promowanie zmniejszenia w diecie udziału produktów pochodzenia zwierzęcego i zwiększenia spożycia produktów pochodzenia roślinnego jako mniej obciążającego zasoby środowiskowe oraz jako podejście ograniczające postępujące zmiany klimatu.	Uwzględniono.
4.	Wnosimy, żeby w Programie w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakość powietrza” jako podstawowy i najważniejszy wskaźnik oceniający rzeczywisty wpływ działalności człowieka na zmiany klimatu była przyjęta wielkość emisji gazów cieplarnianych.	Uwzględniono.
5.	Wnosimy, żeby w Programie w obszarze interwencji „Zasoby przyrodnicze” wskazano konieczność przyjęcia wskaźników pozwalających ocenić wpływ działalności człowieka na bioróżnorodność i liczebność populacji różnych gatunków.	Nie uwzględniono. GIOŚ prowadzi monitoring przyrodniczy. Ponadto istnieją programy badań monitoringowych poszczególnych taksonów np. ptaków prowadzone przez instytucje naukowe lub organizacje pozarządowe. RDOŚ prowadzi również monitoring gatunków i siedlisk na obszarach chronionych.
6.	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” zmniejszenie gospodarki leśnej nakierowanej na produkcję drewna na części obszarów leśnych, szczególnie tych najcenniejszych przyrodniczo oraz tych położonych w pobliżu obszarów zurbanizowanych, i przeznaczenie ich w większym stopniu na cele ochrony przyrody, na cele edukacyjne i cele rekreacyjne.	Uwzględniono częściowo.
7.	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o budowie budynków energooszczędnych, a szczególnie gdy mowa o termomodernizacji budynków (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o dodanie zastrzeżenia, że powinny być one projektowane i realizowane z uwzględnieniem zachowania istniejących lub tworzenia nowych siedlisk dla ptaków i nietoperzy wewnątrz i na budynkach. Wnosimy także, żeby zapis o ochronie istniejących i tworzeniu nowych siedlisk ptaków i nietoperzy wewnątrz i na budynkach znalazł się również niezależnie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze”.	Szczegółowy opis środków minimalizujących został przedstawiony w Prognozie oddziaływania. Dodatkowe zapisy wprowadzono również w Programie.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
8.	Stowarzyszenie Prawo do przyrody	
9.	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o budowie, przebudowie i modernizacji dróg (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o dodanie zastrzeżenia, że powinny być one projektowane i realizowane z uwzględnieniem maksymalnej ochrony drzew, w tym alei przydrożnych, oraz maksymalnej ochrony obszarów cennych przyrodniczo, nie tylko obszarów chronionych. Wnosimy także, żeby zapis o ochronie drzew przydrożnych znalazł się również niezależnie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze”.	Odpowiednie zapisy istnieją w Prognozie oddziaływania na środowisko, dodano zapis o ochronie drzew przydrożnych.
10.	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o budowie budynków energooszczędnych, a szczególnie gdy mowa o termomodernizacji budynków (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o dodanie zastrzeżenia, że powinny być one projektowane i realizowane z uwzględnieniem zachowania istniejących lub tworzenia nowych siedlisk dla ptaków i nietoperzy wewnątrz i na budynkach. Wnosimy także, żeby zapis o ochronie istniejących i tworzeniu nowych siedlisk ptaków i nietoperzy wewnątrz i na budynkach znalazł się również niezależnie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze”.	Uwzględniono.
11.	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o budowie ekranów akustycznych (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o dodanie zastrzeżenia, że powinny być one projektowane i realizowane z uwzględnieniem skutecznego zabezpieczenia ich przed kolizjami z ptakami.	Uwzględniono.
12.	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” skuteczne zabezpieczanie przed kolizjami z ptakami zarówno planowanych jak i istniejących powierzchni przezroczystych lub lustrzanych na takich obiektach jak elewacje i okna budynków, ekrany akustyczne, wiaty przystankowe itp.	Uwzględniono.
13.	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o konserwacji rzek, kanałów, rowów (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o wskazanie, że powinny być one realizowane z uwzględnieniem na etapie projektowania i realizacji zwiększania lokalnej retencji wodnej oraz maksymalnej ochrony drzew i siedlisk przyrodniczych. Najlepszym byłoby wskazanie jako właściwego kierunku „konserwacji rzek, kanałów i rowów” ich renaturyzację i zwiększanie obszarów zalewowych.	Uwzględniono.
14.	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” maksymalną ochronę drzew i siedlisk przyrodniczych wzdłuż rzek, kanałów i rowów.	Uwzględniono.
15.	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” renaturyzację cieków wodnych.	Uwzględniono.
16.	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o odbudowie systemów melioracji szczegółowej (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o wskazanie, że powinny być one realizowane z uwzględnieniem na etapie projektowania i realizacji zwiększania lokalnej retencji wodnej np. poprzez odbudowę zniszczonych i budowę nowych zastawek oraz maksymalnej ochrony drzew i siedlisk przyrodniczych.	Uwzględniono.
17.	Wnosimy o usunięcie z zadań w Programie zadania pod nazwą: „Modernizacja szlaków wodnych”	Doprecyzowano zapis.
18.	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” zmniejszenie gospodarki leśnej nakierowanej na produkcję drewna na części obszarów leśnych, szczególnie tych najcenniejszych przyrodniczo oraz tych położonych w pobliżu obszarów zurbanizowanych, i przeznaczenie ich w większym stopniu na cele ochrony przyrody, na cele edukacyjne i cele rekreacyjne.	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
19	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Edukacja” edukacja i promowanie zmniejszenia w diecie udziału produktów pochodzenia zwierzęcego i zwiększenia spożycia produktów pochodzenia roślinnego jako mniej obciążającego zasoby środowiskowe oraz jako podejście ograniczające postępujące zmiany klimatu.	Uwzględniono.
20	Wnosimy, żeby w Programie w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakość powietrza” jako podstawowy i najważniejszy wskaźnik oceniający rzeczywisty wpływ działalności człowieka na zmiany klimatu była przyjęta wielkość emisji gazów cieplarnianych.	Uwzględniono.
21	Wnosimy, żeby w Programie w obszarze interwencji „Zasoby przyrodnicze” wskazano konieczność przyjęcia wskaźników pozwalających ocenić wpływ działalności człowieka na bioróżnorodność i liczebność populacji różnych gatunków.	Nie uwzględniono. GIOŚ prowadzi monitoring przyrodniczy. Ponadto istnieją programy badań monitoringowych poszczególnych taksonów np. ptaków prowadzone przez instytucje naukowe lub organizacje pozarządowe. RDOŚ prowadzi również monitoring gatunków i siedlisk na obszarach chronionych..
22	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Ochrona klimatu i jakości powietrza” rozwój energetyki jądrowej jako niskoemisyjnego źródła energii w zastępstwie energetyki opartej głównie o węgiel brunatny.	Nie uwzględniono. Program nie jest dokumentem kształtującym politykę energetyczną Polski.
23	Wnosimy o wpisanie w rozdziale Programu 4.3 pt. Odnawialne źródła energii” informacji o wielkości współczynników wykorzystania mocy zainstalowanej możliwych obecnie do osiągnięcia na obszarze Wielkopolski dla paneli fotowoltaicznych oraz elektrowni wiatrowych.	Nie uwzględniono. Program nie jest dokumentem analizującym stopień wykorzystania zainstalowanych mocy OZE.
Stowarzyszenie „Koalicja ZaZieleń Poznań”		
24	Budowa różnorodnej infrastruktury a także inwestycje pro ekologiczne często powodują konieczność wycinki drzew i krzewów, a także niszczenie całych siedlisk. Wnoskujemy o wprowadzenie zapisów o konieczności wykonywania kompensaty przyrodniczej dla każdej inwestycji, która niszczy przyrodę. Bardzo ważne, aby ta kompensata była trwała i skuteczna. W tym celu należy wprowadzić monitoring wykonanej kompensaty.	Odpowiednie zapisy istnieją w Prognozie oddziaływania na środowisko, kwestie kompensacji przyrodniczej regulują przepisy szczegółowe.
25	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o budowie, przebudowie i modernizacji dróg (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o dodanie zastrzeżenia, że powinny być one projektowane i realizowane z uwzględnieniem maksymalnej ochrony drzew, w tym alei przydrożnych, oraz maksymalnej ochrony obszarów cennych przyrodniczo, nie tylko obszarów chronionych. Wnoskujemy także, żeby zapis o ochronie drzew przydrożnych znalazł się również niezależnie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze”.	Uwzględniono.
26	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o budowie budynków energooszczędnych, a szczególnie gdy mowa o termomodernizacji budynków (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o dodanie zastrzeżenia, że powinny być one projektowane i realizowane z uwzględnieniem zachowania istniejących lub tworzenia nowych siedlisk dla ptaków i nietoperzy wewnątrz i na budynkach. Wnoskujemy także, żeby zapis o ochronie istniejących i tworzeniu nowych siedlisk ptaków i nietoperzy wewnątrz i na budynkach znalazł się również niezależnie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze”.	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
27	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o budowie ekranów akustycznych (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o dodanie zastrzeżenia, że powinny być one projektowane i realizowane z uwzględnieniem skutecznego zabezpieczenia ich przed kolizjami z ptakami a także możliwości wprowadzania na ich nieprzeziernych częściach pnączami.	Uwzględniono.
28	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” skuteczne zabezpieczenie przed kolizjami z ptakami zarówno planowanych jak i istniejących powierzchni przezroczystych lub lustrzanych na takich obiektach jak elewacje i okna budynków, ekrany akustyczne i również wiaty przystankowe itp.	Uwzględniono.
29	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o konserwacji rzek, kanałów, rowów (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o wskazanie, że powinny być one realizowane z uwzględnieniem na etapie projektowania i realizacji zwiększania lokalnej retencji wodnej oraz maksymalnej ochrony drzew i siedlisk przyrodniczych. Najlepszym byłoby wskazanie jako właściwego kierunku „konserwacji rzek, kanałów i rowów” ich renaturyzację i zwiększanie obszarów zalewowych.	Uwzględniono.
30	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” maksymalną ochronę drzew i siedlisk przyrodniczych wzdłuż rzek, kanałów i rowów.	Uwzględniono.
31	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” renaturyzację cieków wodnych.	Uwzględniono.
32	Wszędzie w Programie, gdzie mowa o odbudowie systemów melioracji szczegółowej (szczególnie w celach i zadaniach Programu) wnosimy o wskazanie, że powinny być one realizowane z uwzględnieniem na etapie projektowania i realizacji zwiększania lokalnej retencji wodnej np. poprzez odbudowę zniszczonych i budowę nowych zastawek oraz maksymalnej ochrony drzew i siedlisk przyrodniczych.	Doprecyzowano zapis.
33	Wnosimy o usunięcie z zadań w Programie zadania pod nazwą: „Modernizacja szlaków wodnych”	Uwzględniono.
34	Wnosimy o dodanie w Programie jako jeden z celów, zadań lub kierunków w obszarach „Zasoby przyrodnicze” zmniejszenie gospodarki leśnej nakierowanej na produkcję drewna na części obszarów leśnych, szczególnie tych wartościowych przyrodniczo oraz położonych w pobliżu obszarów zurbanizowanych z przeznaczeniem ich przede wszystkim na cele ochrony przyrody, edukacyjne i rekreacyjne.	Uwzględniono.
35	Wnosimy, żeby w Programie w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakość powietrza” jako podstawowy i najważniejszy wskaźnik oceniający rzeczywisty wpływ działalności człowieka na zmiany klimatu była przyjęta wielkość emisji gazów cieplarnianych.	Uwzględniono.
36	Wnosimy, żeby w Programie w obszarze interwencji „Zasoby przyrodnicze” wskazano konieczność przyjęcia wskaźników pozwalających ocenić wpływ działalności człowieka na bioróżnorodność i liczebność populacji różnych gatunków.	Nie uwzględniono. GIOŚ prowadzi monitoring przyrodniczy. Ponadto istnieją programy badań monitoringowych poszczególnych taksonów np. ptaków prowadzone przez instytucje naukowe lub organizacje pozarządowe. RDOŚ prowadzi również monitoring gatunków i siedlisk na obszarach chronionych..
37	Wnosimy o wpisanie w rozdziale Programu 4.3 pt. Odnawialne źródła energii” informacji o wielkości współczynników wykorzystania mocy zainstalowanej możliwych obecnie do osiągnięcia na obszarze Wielkopolski dla paneli fotowoltaicznych oraz elektrowni wiatrowych.	Nie uwzględniono. Program nie jest dokumentem analizującym stopień wykorzystania zainstalowanych mocy OZE.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. środowiska, Poznań		
38	Zwyczajowo, jako wyraz arogancji administracji, Program opracowany został bez żadnej współpracy z organizacjami pozarządowymi, które gromadzą wielu specjalistów praktyków (zawodowców) oraz naukowców podpartych autorytetami profesorów z poznańskich wyższych uczelni.	Program został przygotowany zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi oraz obowiązującymi wytycznymi.
39	Tak zwane konsultacje społeczne - kiedy zespół, który złapał fuchę odpłatnego wykonania/napisania Programu, zakończył robotę – są musztarda po obiedzie. Poważne konsultacje powinny odbywać się w trakcie przygotowywania Programu, nawet w czasie częściowej realizacji zadania	Program został przygotowany zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi oraz obowiązującymi wytycznymi.
40	Organizacja spotkania konsultacyjnego w dniu 16 listopada 2020 r. o godz. 9:00 (forma bez znaczenia) to czysta kpina z wolontariuszy, którzy w przeważającej swojej masie pracują zawodowo właśnie w tych godzinach. To dowód albo ignorancji organizatora albo działań z premedytacją - aby wykluczyć możliwość udziału w tych fasadowych konsultacjach czynnika społecznego	Program został przygotowany zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi oraz obowiązującymi wytycznymi.
41	Do podstawowych działań o charakterze horyzontalnym, tj. takich, które powinny być realizowane we wszystkich województwach należą: - edukacja społeczeństwa w zakresie spodziewanych zmian i ograniczenia ich skutków, - monitoring zmian wrażliwości gospodarki i społeczeństwa oraz postępu we wdrażaniu strategii adaptacyjnej, - planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem zmian klimatu i adaptacji, - rozwój usług zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości mieszkańców na występowanie fal upałów, ograniczenie skutków zagrożeń w rolnictwie, lasach i ekosystemach wynikających z pojawiania się inwazyjnych szkodników i chorób, a także uwzględnienie przystosowania gatunkowego lasów do oczekiwanego wzrostu temperatury w procesie zalesień, - właściwe gospodarowanie na obszarach rolnych, chronionych, górskich (wsparcie technologiczne gospodarstw oraz doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania budownictwa i produkcji rolnej do zmieniających się warunków klimatycznych), - modernizacja systemu energetycznego uwzględniająca zwiększone ryzyko występowania zjawisk ekstremalnych, uwzględnienie trendów klimatycznych i gospodarczych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej, - uwzględnienie konieczności zapewnienia korytarzy wentylacyjnych w miastach i kotlinach górskich w celu ograniczenia skutków rozwoju wyspy ciepła i wzrostu koncentracji zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększania obszarów wodnych i zieleni w miastach	Cytowany fragment pochodzi z dokumentu strategicznego SPA 2020. Uwaga niemerytoryczna, autor uwagi nie zrozumiał kontekstu.
42	„W przypadku województwa wielkopolskiego wśród zagrożeń można wyróżnić proces osuszania i zaniku biocenoz wilgotnych oraz niską retencję gruntu i niski poziom wód gruntowych.” – świetnie, ale autorzy nie piszą dlaczego tak jest. A jest tak z namaszczenia władz samorządowych wszystkich szczebli - absurdalnie szkodliwa jednostronna melioracja, zerowe za interesowa nie polityka małej i średniej retencji, nie mówiąc już o mikroretencji, złe planowanie przestrzenne i ignorowanie potrzeb środowiska przyrodniczego	W dokumencie jest odniesienie do małej retencji, błękitnej infrastruktury oraz działań mających na celu poprawę retencji.
43	W tabeli zestawienia ryzyka wystąpienia poszczególnych zjawisk na przykładzie miasta Poznania i Kalisza autorzy zapomnieli o zagrożeniu najważniejszym czynnikiem zanieczyszczenia powietrza, kancerogennym, a mianowicie benzo(a)pirenem. Nie zauważyli też emisji do powietrza tlenków azotu	Nie uwzględniono. Cytat wyrwany z kontekstu, niezrozumienie zapisu. Uwaga nie dotyczy Programu.
44	„O jakości powietrza w województwie decydują emisje ze źródeł powierzchniowych. Znaczący udział w emisji zanieczyszczeń do powietrza stanowi tzw. „niska emisja” pochodząca z sektora komunalno-bytowego (gospodarstw indywidualnych).	Nie uwzględniono. Niska emisja z sektora komunalno-bytowego (gospodarstw

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	Szczególnie dużo zanieczyszczeń przedostaje się do powietrza w wyniku spalania paliw stałych w piecach kaflowych lub kotłach domowych o złym stanie technicznym.” – autorzy zapomnieli o dziesiątkach tysięcy nienormatywnych kominkach, których emisja lokalnie przewyższa te wzmiankowana przez autorów	indywidualnych) uwzględnia emisję powstałą w wyniku użytkowania kominków.
45	Zaliczenie strefy do jednej z klas: autorzy uwzględnili normę dla PM 2,5 jaka obowiązuje tylko do końca roku 2020.	Nie uwzględniono. Analizowany rok bazowy to rok 2019.
46	Pomimo jako takiej, głównie śladowej, realizacji na terenie województwa wielkopolskiego Programu ochrony powietrza oraz Planu działań krótkoterminowych jakość powietrza od co najmniej 8 lat nie wykazała się istotnym polepszeniem	Nie uwzględniono. Uwaga niemerytoryczna.
47	Uchwała antysmogowa Sejmiku jest krokiem w dobrą stronę, ale z pierworodnymi grzechami – jest zła w treści, niezgodna z legislacją państwową a w pewnym zakresie szkodliwą, zwłaszcza dla sfery ubóstwa energetycznego	Nie uwzględniono. Uwaga nie dotyczy Programu.
48	Termomodernizacja jako zadanie jest OK, jednak z zapale termomodernizacyjnym zapomniano o ochronie siedlisk ptaków gniazdujących w otworach zamurowywanych stropodachów. Należałoby wyznaczyć surowy reżim wykonywania termomodernizacji bezpiecznej dla jerzyków i innych gatunków ptaków, sprzymierzeńców człowieka	Nie uwzględniono. Zapisy dotyczące działań minimalizujących znajdują się w Prognozie. Dodatkowe zapisy wprowadzono również w Programie.
49	Zasoby i jakość wód- autorzy widocznie nic nie wiedza o konflikcie wokół pośredniej strefy ochrony ujęcia wód pitnych w Krajkowie	Nie uwzględniono. Uwaga niemerytoryczna.
50	Fatalna jakość wód powierzchniowych (Klasyfikacja stanu chemicznego poniżej dobrego, Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego przeważnie złego lub słabego) nie zmienia się od lat.	Nie uwzględniono. Uwaga niemerytoryczna.
51	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w województwie wielkopolskim w 2019 r. (wg danych GUS) wynosiła 15 087,1 km (przyrost w stosunku do 2018 r. o 365,6 km). Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2018 r. (wg danych GUS) wyniosła 2 517 869 osób, co stanowiło 72,1 % ludności województwa.	Nie uwzględniono. W dokumencie jest mowa o dysproporcji pomiędzy zwodociągowaniem i skanalizowaniem mieszkańców województwa.
52	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów - Wg danych WIOŚ, każdego roku wzrasta liczba nielegalnych miejsc magazynowania odpadów, w których zdeponowane są odpady.	Nie uwzględniono. WPGO jest dokumentem programującym działania w zakresie gospodarki odpadami.
53	4.11 Zasoby przyrodnicze Potraktowane bardzo pobieżnie	Nie uwzględniono. Uwaga niemerytoryczna.
54	Lesistość województwa wielkopolskiego może i rośnie, ale głównie plantacje drzew, monokultura podatna na choroby, z niską wartością siedlisk. Rośnie za to skala wycinek drzew formacji starej w miastach. W Poznaniu w latach 2015-2019 (do sierpnia) wg zliczonych danych różnych urzędów wycięto 74.000 drzew. W Programie brakuje polityki Miast wobec drzew miejskich – ochrony przed wycinka, ratowania zamiast wycinania, ochrony przez solnym aerosolem, wysuszenia, utwardzania tereny nad korzeniami przez auta	Nie uwzględniono. W Programie jest mowa o ochronie starych drzew na terenach miejskich oraz ochronie drzew wzdłuż dróg oraz dolin rzecznych.
55	Analiza SWOT województwa wielkopolskiego – aspekt środowiskowy: to dobre spostrzeżenia, które jednak powinny zostać uzupełnione o zagrożenia: przedwczesna śmierć. Około 3000 mieszkańców województwa z powodu chorób odsmogowych	Nie uwzględniono.
56	Główne problemy i zagrożenia środowiska województwa wielkopolskiego – w zasadzie te same jak w poprzednim programie	Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała.
57	gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów - zwiększenie ilości odpadów zbieranych selektywnie; - marzenie, bez refleksji nad potrzeba zmiany systemu segregacji u źródła	Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała, niemerytoryczna.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
58	Efekty realizacji dotychczasowego Programu Rewelacyjnie wygląda	Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała, niemerytoryczna.
59	Żenujący jest wskaźnik liczba instalacji OZE 2014 – 2015: 237 - 346	Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała, niemerytoryczna.
60	Tab. 34 Stopień realizacji zadań ujętych w Programie w okresie 2017-2018 – fantasmagoria, zwłaszcza „Ochrona klimatu i jakości powietrza” Stopień realizacji 91,9%. Edukacja ekologiczna? Niewielu mieszkańców widziała choćby ulotki, a gdzie tu mówić o skutecznej edukacji przy pomocy różnych mediów w tym elektronicznych	Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała, niemerytoryczna.
61	Koszty poniesione na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2017 – 2018 – chciałbym poznać co zaliczono do tych zadań. W Poznaniu prezydent zalicza do „Ochrona klimatu i jakości powietrza” co mu się podoba, nawet działania pozorowane i takie, które wcale nie są dedykowane Ochrona klimatu i jakości powietrza	Nie uwzględniono. Uwaga, niemerytoryczna. Efekty realizacji zostały szczegółowo rozpisane w Raporcie z realizacji Programu.
62	Prognoza stanu środowiska do roku 2030 Według najnowszego raportu Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) w kontekście ludzkiego zdrowia niepokój budzą zmiany klimatu, zanieczyszczenie powietrza, oddziaływanie hałasu oraz ryzyko związane ze stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych. Poza ostatnim czynnikiem wszystkie pozostałe są aktualne dla województwa a dostatecznej determinacji władz, aby im przeciwdziałać przez ostatnie lata nie było widać	Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała, niemerytoryczna.
63	Oklepane sugestie - należy zwiększyć wysiłki w zakresie działań na rzecz ochrony środowiska. Pozwoli to przezwyciężyć nadchodzące trudności związane ze zmianami klimatycznymi i postępującą degradacją środowiska	Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała, niemerytoryczna
64	Europejski Zielony Ład – w Programie kompletnie zapomniano o jednym z celów - Strategia w zakresie wodoru i magazynów energii	Nie uwzględniono. W Programie jest mowa o Europejskim Zielonym Ładzie.
65	Europejska Konwencja krajobrazowa traktuje krajobraz, jako ważny element życia ludzi zamieszkujących wszędzie: w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również na obszarach odznaczających się wyjątkowym pięknem – ale gdzie to uwzględnia Program?	Nie uwzględniono. W Programie jest mowa o dzikiej urbanizacji, „rozlewaniu” miast itp.
66	Z uznaniem przyjmuję Kierunek-dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej: Cel główny - przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych Podobnie rozwój rynku biopaliw	Nie uwzględniono. Program nie kształtuje polityki energetycznej kraju.
67	To nie Program ale monografia połączona ze zbiorem pobożnych życzeń z udziałem górnołotnych, w znacznym stopniu już dzisiaj wiadomych nierealistycznych założeń Sztampowe potraktowanie tematu, po części w formule kopiuj-wklej z opracowania poprzedniego, bez ambicji stworzenia nowoczesnego spojrzenia na kształtowanie i ochronę środowiska	Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała, niemerytoryczna.
Starostwo Powiatowe w Poznaniu		
68	Z analizy typów zadań, których realizację przypisano w projekcie gminom i powiatom (tabele 37 Cele i kierunki...i 40 Harmonogram ...) wynika, że jest to zestawienie zgłoszonych przez poszczególne jst zadań, które konkretna gmina lub powiat przewiduje do realizacji. Opis niektórych zadań jest hasłowy, ogólny i może być mylący dla czytelnika Programu. Wobec powyższego w tabelach 37 i 40 zadania te powinny być oznakowane jako zdania zgłoszone, zaproponowane przez poszczególne jst .	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	W Programie powinna znaleźć się adnotacja, że realizacja takich zadań nie dotyczy wszystkich jednostek i uzależniona będzie od uwarunkowań środowiskowych i prawnych.	
69	Dla zadania celu 1., kierunku interwencji - rozwój zrównoważonego transportu: <i>Rozwój i promocja transportu kolejowego, w tym kolei metropolitarnej</i> W kolumnie podmiot odpowiedzialny należałoby dopisać także samorząd województwa	Uwzględniono.
70	Dla zadania celu 3.; kierunku interwencji - ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym: <i>Ewidencjonowanie źródeł PEM oraz weryfikacja zgłoszeń</i> W kolumnie: podmiot odpowiedzialny należałoby dopisać także samorząd województwa Odpowiednio, zadanie uwzględnić w tabeli 38 – zadania samorządu województwa.	Uwzględniono.
71	Dla zadania celu 4.; kierunku interwencji -zwiększenie retencji wodnej: <i>Zwiększenie retencji wodnej poprzez inwestowanie w tzw. „niebieską” infrastrukturę:</i> W kolumnie: podmiot odpowiedzialny należałoby dopisać także powiaty, samorząd województwa i inne jednostki projektujące i realizujące przedsięwzięcia.	Uwzględniono częściowo.
72	Dla zadania celu 4: <i>Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych</i> - w kolumnie: podmiot odpowiedzialny wpisano gminy/powiaty – zapis ten jest nieprecyzyjny w odniesieniu do powiatów.	Uwzględniono.
73	Dla zadania celu 4: <i>Przywracanie ciągłości ekologicznej rzek oraz rewitalizacja dolin rzecznych</i> - w kolumnie podmiot odpowiedzialny wpisano gminy/powiaty – zapis ten jest niewłaściwy w odniesieniu do powiatów.	Uwzględniono.
74	Dla celu 5, kierunku interwencji - rozbudowa infrastruktury zbierania i oczyszczania ścieków; określono bardzo ogólne zadanie: <i>Dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków</i> - bez uszczegółowienia warunków w jakich oczyszczalnia przydomowa mogłaby być zastosowana. Realizacja tak określonego zadania dla celów ochrony środowiska nie ma uzasadnienia.	Uwzględniono.
75	Dla celu 6; w Zadaniu: <i>Monitoring i stabilizacja osuwisk</i> – należy wykreślić wyraz stabilizacja	Uwzględniono.
76	Dla celu 7. Zadanie: <i>Wykonywanie badań glebowych.</i> (odpowiedzialne gminy i powiaty?) Brak uzasadnienia tego zadania, a odnośne przepisy utraciły moc.	Uwzględniono.
77	Dla celu 8.; Zadanie: <i>Kontrola instalacji zagospodarowania odpadów.</i> W kolumnie podmiot odpowiedzialny należałoby dodać samorząd województwa.	Uwzględniono.
78	Dla celu 12; Zadanie: <i>Kontrola uchwał antysmogowych, odpadów paleniskowych, pieców centralnego ogrzewania.</i> W kolumnie podmiot odpowiedzialny, poza gminami i powiatami należy dodać samorząd województwa	Uwzględniono.
	Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu	
79	Tab.37 str.175- Ochrona klimatu i jakości powietrza, Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia, typ zadań: Budowa i modernizacja energooszczędnego oświetlenia budynków... - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa i zarządców dróg	Nie uwzględniono.
80	Tab.37 str.175 - Ochrona klimatu i jakości powietrza, Kierunek interwencji:- Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia, typ zadań: Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa	Nie uwzględniono.
81	Tab.37 str.175- Ochrona klimatu i jakości powietrza, Kierunek interwencji:- Rozwój odnawialnych źródeł energii, typ zadań: instalacja OZE na budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnej oraz Budowa farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem OZE - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa, a w drugim zadaniu dodatkowo właścicieli i zarządców nieruchomości, obiektów i budynków	Uwzględniono częściowo.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
82	Tab.37 str.176- Ochrona klimatu i jakości powietrza, Kierunek interwencji: Rozwój zrównoważonego transportu, zadanie pierwsze -- w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa	Nie uwzględniono.
83	Tab.37 str.176- Ochrona klimatu i jakości powietrza, Kierunek interwencji: Rozwój zrównoważonego transportu, zadanie drugie, trzecie i czwarte - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać miasta na prawach powiatu i Samorząd Województwa	Nie uwzględniono.
84	Tab.37 str.176 - Ochrona klimatu i jakości powietrza, Kierunek interwencji: Rozwój zrównoważonego transportu, zadanie piąte - w podmiotach odpowiedzialnych jako wiodący wpisać Samorząd Województwa i dopisać miasta na prawach powiatu	Uwzględniono.
85	Tab.37 str.176- Ochrona klimatu i jakości powietrza, Kierunek interwencji: Rozwój zrównoważonego transportu, zadanie siódme, ósme i dziewiąte- w podmiotach odpowiedzialnych dopisać miasta na prawach powiatu i Samorząd Województwa	Nie uwzględniono.
86	Tab.37 str.176 - Ochrona klimatu i jakości powietrza, Kierunek interwencji: Rozwój systemów ostrzeżeń, zadanie: Budowa systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych , - w podmiotach odpowiedzialnych skreślić powiaty	Nie uwzględniono.
87	Tab.37 str.176 – Zagrożenia hałasem, Kierunek interwencji: ochrona przed hałasem, zadanie: Tworzenie, utrzymanie i odnowa zieleni osłonowej i izolacyjnej w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa, zarządców dróg i inne podmioty powodujące zanieczyszczenie hałasem.	Uwzględniono częściowo
88	Tab.37 str.176 – Zagrożenia hałasem, Kierunek interwencji: Zmniejszanie hałasu, zadanie: Stosowanie tzw. cichych nawierzchni podczas remontów i przebudów istniejącej sieci drogowej – może sformułować inaczej nazwę zadania	Uwzględniono, przeredagowano.
89	Tab.37 str.177 – Gospodarowanie wodami, Kierunek interwencji: zwiększanie retencji wodnej, zadanie: Odbudowa systemów melioracji szczegółowych - usunąć słowo szczegółowych	Uwzględniono
90	Tab.37 str.178 – Gospodarowanie wodami, Kierunek interwencji: zwiększanie retencji wodnej, zadanie: Dotacje dla spółek wodnych - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa	Uwzględniono
91	Tab.37 str.178 – Gospodarowanie wodami, Kierunek interwencji: zwiększanie retencji wodnej, zadanie: Plany operacyjne ochrony przed powodzią - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Wody Polskie	Uwzględniono
92	Tab.37 str.177 – Gospodarowanie wodami, Kierunek interwencji: ochrona przed suszą i deficytem wody oraz rekultywacja wód, zadanie: Przywracanie ciągłości ekologicznej rzek oraz rewitalizacja dolin rzecznych - w podmiotach odpowiedzialnych wykreślić powiat, dopisać Wody Polskie.	Uwzględniono.
93	Tab.37 str.179 – Zasoby geologiczne, Kierunek interwencji: Ograniczenie presji środowiskowej wywieranej przez górnictwo, zadanie: Likwidacja nielegalnego wydobycia i Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji ... oraz Ochrona środowiska przed negatywnymi skutkami działalności górniczej - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa oraz Okręgowy Urząd Górniczy.	Uwzględniono.
94	Tab.37 str.179 – Gleby, Kierunek interwencji: Ochrona gleb, zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi, zadanie: wykonywanie badań glebowych - w podmiotach odpowiedzialnych wykreślić powiat	Uwzględniono.
95	Tab.37 str.179 – Gleby, Kierunek interwencji: Ochrona gleb, zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi, zadanie: Promocja i rozwój agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa oraz ARiMR, ODR, KOWR.	Uwzględniono.
96	Tab.37 str.179 – Gleby, Kierunek interwencji: Ochrona gleb, zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi, zadanie: Ochrona najlepszych gleb przed zainwestowaniem - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Izby Rolnicze, ARiMR, ODR, KOWR .	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
97	Tab.37 str.179 – Gleby, Kierunek interwencji: Ochrona gleb, zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi, zadanie: Promowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Izby Rolnicze, ARiMR, ODR, KOWR, a wykreślić powiat.	Uwzględniono.
98	Tab.37 str.180 – Gospodarka odpadami....., Kierunek interwencji: Ograniczenie oddziaływania odpadów na środowisko, zadanie: Kontrole instalacji zagospodarowania odpadów - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać Samorząd Województwa i WIOŚ	Uwzględniono.
99	Tab.37 str.182 – Monitoring środowiska, Kierunek interwencji: Monitoring środowiska, zadanie: Kontrole uchwał antysmogowych, odpadów paleniskowych, pieców centralnego ogrzewania - w podmiotach odpowiedzialnych dopisać przede wszystkim Samorząd Województwa i WIOŚ	Uwzględniono.
100	Wszystkie kompetencje przypisane w projekcie Programu Ochrony Środowiska poszczególnym organom winny wynikać z przepisów prawa oraz uwarunkowań środowiskowych i prawnych. Nie wszystkie będą realizowane przez wszystkie gminy i powiaty. Niektóre zadania wpisane do Projektu mogą być niemożliwe do realizacji. Rodzaj realizowanych zadań w dużej mierze będzie też zależny od prawa do nieruchomości, na których mają być realizowane, przypisane w Projekcie, zadania. Może warto umieścić przy tabelach 37 i 40 zapis, że są to zadania zaproponowane przez konkretne jst, opis jest bowiem bardzo ogólny. Z zapisów umieszczonych w Projekcie wynika, że wszystkie opisane tam zadania będą realizowane przez wszystkie podmioty odpowiedzialne, przy czym jako podmiotu odpowiedzialnego - w zdecydowanej większości przypadków - nie wpisano nawet podmiotu opracowującego Projekt, czyli Samorządu Województwa. Miejmy nadzieję, że przez niedopatrzenie.	Uwzględniono.
Starostwo Powiatowe w Śremie		
101	Tabele 37-40 zawierają zapisy określające zadania przypisane do realizacji powiatom oraz gminom, co do których brak podstaw prawnych i merytorycznych uzasadniających wskazanie tych jednostek jako realizujących te zadania (A). Ponadto, część z zadań przypisanych gminom i powiatom należy do kompetencji marszałka województwa, jako organu ochrony środowiska lub administracji geologicznej albo są przypisane w przepisach prawa innym jednostkom, jak np. Dyrektorowi Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu, jako organowi nadzoru górniczego, Inspekcji Ochrony Środowiska, organom ścigania, a także podmiotom i osobom korzystającym ze środowiska, co nie zostało uwzględnione w projekcie POŚ (B). 1. Dotyczy to m.in. następujących zadań: 2. Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego (A) 3. Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych (A) 4. Odbudowa systemów melioracji szczegółowych (A) 5. Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych/ przeciwpowodziowych (A) 6. Konserwacja rzek, kanałów, rowów (A) 7. Utrzymanie i konserwacja wałów przeciwpowodziowych oraz urządzeń wodnych (A) 8. Naprawa/konserwacja systemów drenarskich i rurociągów melioracyjnych na użytkach rolnych (A) 9. Przywracanie ciągłości ekologicznej rzek oraz rewitalizacja dolin rzecznych (A) 10. Rekultywacja jezior, stawów (A) 11. Budowa ekranów akustycznych (A, zadanie zarządców dróg) 12. Likwidacja nielegalnego wydobycia kopaliny (B)	Uwzględniono. Przeredagowano i uszczegółowiono odpowiednie zapisy.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	13. Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych (B) 14. Wykonywanie badań glebowych (A) 15. Rekultywacja terenów zdegradowanych / przemysłowych (B) 16. Kontrole instalacji zagospodarowania odpadów (B) 17. Eliminacja nielegalnego obrotu odpadami, zapobieganie nielegalnemu porzucaniu oraz podpalaniu odpadów (B) 18. Budowa przejść dla zwierząt (A) 19. Obserwacje wysokości i chemizmu opadów atmosferycznych (A)	
	Miasto Poznań	
102	W zakresie gospodarki odpadami należy: • wprowadzić korektę dat w zapisie przywołanym w źródle ryc. 27 z 2019 – 2026 na 2019 – 2025. • w rozdziale 4.10.2 Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów dodać zapis dot. instalacji i podmiotów zagospodarowujących odpady z grupy 20. • przeredagować rozdział. 4.10.3, gdyż działania wskazane w rozdziale nie dotyczą wyłącznie zapobiegania powstawania odpadów, a wszystkich działań związanych z prawidłową hierarchią postępowania z odpadami. • doprecyzować zapis o podniesienie jakich stawek opłat za zbieranie zmieszanych odpadów komunalnych mowa w pkt. 4.10.3 (może autorzy Programu mieli na myśli opłatę za odbiór/zagospodarowanie odpadów komunalnych). • w rozdziale. 4.10.3 Zapobieganie powstawaniu odpadów oraz zmniejszanie negatywnego wpływu na środowisko wynikającego z wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi, zmienić zapis „zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska”. Priorytetem w gospodarce odpadami jest ich ponowne użycie i recykling. Proponowany zapis: „zwiększenie udziału odzysku, w tym w ponownego wykorzystania i recyklingu odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska” • wprowadzić korektę zapisu w tabeli nr 33 l.p. 37. W trendzie zmian zaznaczono, że masa zebranych selektywnie odpadów wzrosła. Tymczasem z przywołanych danych wynika, że powyższy wskaźnik spadł. Masa odpadów zebranych selektywnie w 2014 r. wynosiła 616652,2 Mg a w 2018 r. zaledwie 495444 Mg. • wprowadzić korektę zapisu w tab. nr 33 l.p. 40. Zgodnie ze wskazanymi danymi „masa odpadów zdeponowanych na składowiskach” ma tendencje spadkową, a zaznaczono jako wzrostową. Sama informacja jest korzystna i wskazuje na prawidłowy kierunek działania – znaczne zmniejszenie masy składowanych odpadów. • w tab. 37. Cele i kierunki interwencji Programu, punkt 8 „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”, w kolumnie „Kierunki interwencji” zmienić zapis „rozbudowa systemu przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów” na zapis: „rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów” lub „rozbudowa systemu przetwarzania odpadów”. Proces przetwarzania zgodnie z definicją obejmuje odzysk i unieszkodliwianie odpadów. W dokumencie kilkakrotnie pojawia się podobny zapis „przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów”, który również wymaga zmiany. • w tab. 37 Cele i kierunki interwencji Programu, punkt 8 „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”, wprowadzić zmiany w kolumnie dot. jednostek odpowiedzialnych za realizację celów. W przygotowanej tabeli nie wskazano, że zadania dotyczą wyłącznie odpadów komunalnych. Gmina nie posiada kompetencji i możliwość do realizacji wyznaczonych celów dla odpadów innych niż komunalne. W związku z	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	powyższym dla zadań, które nie ograniczają się do odpadów komunalnych odpowiedzialność za ich realizację nie może spoczywać na gminie. skorygować zapis w tab. 40. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań monitorowanych – JST (gminy i powiaty) dotyczący kontroli instalacji zagospodarowania odpadów, gdyż jednostką odpowiedzialną za ich kontrole jest WIOŚ. Gmina posiada kompetencje w zakresie magazynowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym, natomiast powiat, marszałek oraz RDOŚ w zakresie wydanych decyzji administracyjnych. Ww. tabela wymaga także korekty w zakresie jednostek odpowiedzialnych za gospodarkę odpadami.	
103	Ze względu na uznanie przez WSA w Poznaniu obiektu na terenie Fortu nr I za część mogilnika należy uwzględnić go w projekcie Programu.	Nie uwzględniono. Kwestie odpadów są programowane w ramach WPGO.
104	Ochrona powietrza: W tab. 42. Wskaźniki realizacji Programu dla obszarów interwencji, jako jedno z zadań wskazanych w harmonogramie do realizacji przez gminy i powiaty określono „uwzględnienie w mpzp zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii”. Według posiadanych informacji, ww. zapisy nie są wprowadzane przez MPU do miejscowych planów w obrębie miasta Poznania, nie są też wymienione w Programie ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska w ramach działania dotyczącego zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego. Tut. Wydział zwraca uwagę, że ocena jakości powietrza realizowana w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dokonywana jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska od 1 stycznia 2019 r. Tymczasem w rozdziale 4.15. Efekty realizacji dotychczasowego Programu, na stronie 139 wskazano, że to GIOŚ prowadził monitoring środowiska w 2018 r.	Nie uwzględniono. Dokument dotyczy całego województwa wielkopolskiego nie tylko miasta Poznania. Poprawiono.
105	Hałas W rozdziale 4.4 Zagrożenie hałasem zapis o rosnącym zagrożeniu ze strony hałasu lotniczego w przypadku Miasta Poznania nie do końca jest uzasadniony. Mapa akustyczna dla Miasta Poznania z 2017 r. wykazała spadek osób narażonych na ten rodzaj hałasu pochodzący od lotniska Poznań-Ławica w ujęciu lat 2012 – 2016. w przypadku lotniska Poznań-Krzesiny, w stosunku do roku 2012 nie występują tereny, na których wartość dopuszczalna przekroczona jest o 10 lub więcej dB.	Nie uwzględniono.
Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu		
106	W projekcie dokumentu zostały zamieszczone mapy o małej czytelności zarówno treści rysunku, jak i legendy. W tytule rycin lub w ich źródle warto podać rok pozyskania danych.	Uwzględniono częściowo
UMWW, Departament Polityki Regionalnej		
107	W ramach adaptacji do zmian klimatu, w dokumencie wskazuje się rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych dla województwa wielkopolskiego, wśród których nie wymienia się działań odnoszących się do problemu niedoboru wody. Rekomenduje się rozszerzenie wskazanych kierunków działań o interwencje związane z ograniczaniem negatywnych skutków niedoboru wód poprzez działania poprawiające efektywność małej retencji wodnej (w tym ochronę i odtwarzanie naturalnych obszarów retencjonujących wodę – na obszarach zlewni) oraz rozwój urządzeń wodnych i infrastruktury im towarzyszącej, a także wsparcia rozwoju zielono-błękitnej infrastruktury dla zmniejszenia skutków susz oraz powodzi.	Uwzględniono częściowo. W Programie jest cel dotyczący zapobiegania skutkom suszy.
108	W treści wskazuje się, że „Ponadto istotnym ograniczeniem w lokalizacji farm wiatrowych jest tzw. „ustawa odległościowa”, wg której turbina musi stać w odległości równej 10-krotności wysokości od budynków mieszkalnych i form ochrony	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	przyrody, czyli przy przeciętnej wysokości wiatraka wynoszącej ok. 140 m, odległość od budynków i form przyrody musi wynosić, w tym wypadku 1400 m.” W związku z planowanym wejściem w życie znowelizowanej „ustawy odległościowej” na początku 2021 roku oraz końcowym etapem opracowania przedmiotowego Programu ochrony środowiska (...), rekomendujemy uwzględnienie faktu, iż wskazana informacja wkrótce może stracić na swojej aktualności. Rekomendujemy kwestie związane z lokowaniem wiatraków zapisać bardziej ogólnie.	
109	W projekcie wskazuje się: „Budowa dużych elektrowni wodnych związana jest z ogromnymi nakładami finansowymi i znacznym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko, z tego względu wskazane jest wspieranie wyłącznie małej energetyki wodnej, w ramach której powstają elektrownie przeważnie na istniejących stopniach wodnych”. Ze względu na ogólne negatywne oddziaływanie na środowisko małych elektrowni wodnych (MEW), w przypadku konieczności ich budowy rekomenduje się również modernizację istniejących MEW z uwzględnieniem przepławek dla ryb.	Uwzględniono.
110	W projekcie wskazuje się „Niektóre działania człowieka (np. przyrost zabudowy mieszkaniowej i wzrost wartości majątku na obszarach zalewowych, a także obniżenie naturalnego potencjału retencyjnego zlewni w związku z zagospodarowaniem powierzchni) i zmiany klimatyczne przyczyniają się do zwiększenia prawdopodobieństwa występowania powodzi i zaostrzenia ich negatywnych skutków.”. Rekomenduje się rozszerzenie zapisu o „podtopienia o charakterze lokalnym”.	Uwzględniono.
111	W ramach celu poprawy w zakresie zagrożeń poważnymi awariami, rekomenduje się rozszerzenie wsparcia o działania wspierające sprawność służb publicznych, w tym rozwój systemów ratownictwa w celu usuwania skutków awarii chemiczno-ekologicznych.	Uwzględniono.
112	W ramach celów i kierunków interwencji Programu „rozwój odnawialnych źródeł energii” rekomenduje się rozszerzenie wsparcia. W Strategii Wielkopolska 2030 podkreśla się konieczność dywersyfikacji struktury wytwarzania energii. Działania w tym aspekcie powinny koncentrować się na zwiększeniu wykorzystania różnych źródeł odnawialnych i innych alternatywnych źródeł energii (np. wodoru). Kluczowe są inwestycje w celu wykorzystania endogenicznego potencjału regionu (np. biogaz rolniczy, instalacje geotermalne, instalacje wodorowe, wiatrowe, solarne). Ponadto rekomenduje się rozważenie: • wsparcia działań (wpływ na kompleksowość inwestycji) w postaci budowy magazynów energii/ciepła np. na potrzeby lokalnych instalacji OZE. popularyzację wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	Uwzględniono częściowo.
113	W ramach typu działania „konserwacja rzek, kanałów, rowów” proponuje się rozważenie tego typu działania zwłaszcza w odniesieniu do rzek, ponieważ taka interwencja może zaburzyć retencję wodną i przyspieszyć spływ wód, a w efekcie przyczynić się do nasilenia zjawiska suszy. W zakresie prac utrzymaniowych rzek, kanałów i rowów rekomenduje się wsparcie działań spowalniających spływ wód, a przez to poprawiających retencję wodną np. poprzez zachowanie naturalnego charakteru rzek czy budowę zastawek na małych ciekach wodnych.	Uwzględniono.
114	W ramach typu zadania „odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych” nacisk położony został zwłaszcza na odwadnianie terenów, nie ujmując ich nawadniania. Należy rozważyć możliwość wsparcia działań nawadniających i odwadniających tereny z wykorzystaniem nowoczesnych systemów działających w zależności od występujących warunków – nadmiaru lub niedoboru wody.	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
115	W ramach celu „Gospodarowanie wodami” zastosowano nie do końca zrozumiały podział kierunków interwencji. Oddzielono od kierunku interwencji „zwiększenie retencji wodnej” kierunek pn. „ochrona przed suszą i deficytem wody”. Dla kierunku „zwiększenie retencji wodnej” dopasowano typy działań w praktyce odpowiadające także kierunkowi „ochrona przed suszą i deficytem wody” – jednak pomimo tego, wyodrębniono go w osobnej części i przypisano zadania, które nie wyczerpują najważniejszych rodzajów interwencji chroniących przed suszą i deficytem wody. Proponuje się, aby zadania odpowiadające kierunkowi interwencji „zwiększenie retencji wodnej” (m.in. odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych, ograniczanie utraty naturalnej retencji) odpowiadały także kierunkom „ochrona przed powodzią” oraz „ochrona przed suszą i deficytem wody”.	Uwzględniono. Scalono pozycje.
116	Rekomenduje się, aby w celu dotyczącym „gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów” dodać także kierunek interwencji odnoszący się do zapobiegania powstawania odpadów poprzez wspieranie wdrażania innowacyjnych i pro-środowiskowych technologii uwzględniających ograniczenie powstawania odpadów od etapu projektowania produktów (ekoefektywność, przyjazność środowisku i człowiekowi), po ich produkcję (np. zmniejszenie zapotrzebowania na zasoby), użytkowanie (np. wydłużenie okresu sprawności produktów, możliwość naprawy i modernizacji), aż po ponowne wykorzystanie (np. łatwość przetworzenia produktów, recykling).	Uwzględniono.
117	W ramach kierunku interwencji „tworzenie zielonej infrastruktury” proponuje się wskazanie typu zadania odnoszącego się do wykorzystania zieleni w celu obniżenia temperatury w miastach, stopnia zanieczyszczeń oraz zwiększenia retencji wody (np. zielone dachy i ściany budynków, zielone torowiska, zielone przystanki komunikacyjne), a także wsparcia rozwoju zdrowych ekosystemów i terenów o wysokiej wartości przyrodniczej poza obszarami chronionymi (np. tereny zalewowe, podmokłe).	Uwzględniono.
118	Strona 209 „Fundusz będzie dysponował budżetem 40 mld euro. Kwota ta odpowiada środkom udostępnionym na wsparcie krajów UE w procesie transformacji – 10 mld euro ma pochodzić ze środków budżetowych, natomiast pozostałe środki do kwoty 40 mld euro w latach 2021–2024 to zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel pochodzące z Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy.” Rekomendujemy niewskazywania kwot dla programu.	Uwzględniono.
119	Kwestie związane z polityką wodorową skupiają się jedynie na transporcie. Natomiast w ostatnim czasie podejmowane są liczne działania mające na celu szersze wykorzystanie wodoru w regionie.	Uwzględniono częściowo. Odpowiednie zapisy są wprowadzone w Programie. Dokument nie jest narzędziem kształtowania polityki energetycznej.
Biuro Posłanki do Parlamentu Europejskiego dr. Sylwii Spurek		
120	Uwzględnienie problemu wielkoprzemysłowych ferm na terenie województwa, jako czynnika mającego znaczący, negatywny wpływ na stan środowiska w Wielkopolsce	Uwzględniono
Burmistrz Śmigła		
121	Wyłączenie z granic obszaru chronionego krajobrazu „Kompleks leśny Śmigiel – Świąciechowa” działki ewidencyjna nr 124/8 obręb Nietążkowo	Nie uwzględniono. Program nie ma mocy zmiany aktów prawnych ustanawiających obszary chronione.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
Starostwo Powiatowe w Słupcy		
122	Proszę o wyjaśnienie, dlaczego w wielu celach infrastrukturalnych uczestniczą tylko gminy/powiaty, natomiast do ich realizacji nie dopisano województwa/Samorządu województwa (np. w cel 1, cel 2, cel 4, cel 6, cel 7)	Uwzględniono częściowo.
123	Cel 6 – Likwidacje nielegalnego wydobycia kopalin. Powiaty i gminy nie mają instrumentów prawnych do realizacji tego zadania. Zadanie to podlega pod Wojewodę i Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu.	Uwzględniono.
124	Cel 6 – Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji. Powiaty mogą kontrolować tylko w zakresie wydanych swoich decyzji. Pozostałe kontrole wykonywane są przez Urząd Marszałkowski i Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu.	Uwzględniono.
125	Cel 6 – Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych. Gminy nie mają odpowiednich instrumentów prawnych do realizacji celu. Odpowiedzialność za rekultywację spoczywa na władającym przedsięwzięciem lub właścicielu terenu.	Uwzględniono.
126	Cel 7 – Realizowanie programów rolno-środowiskowych. Gminy nie mają odpowiednich instrumentów prawnych do realizacji celu. Odpowiedzialność spoczywa na władającym gruntem i ARiMR.	Uwzględniono.
127	Cel 9 – Ochrona istniejących form ochrony przyrody (w tym pomników przyrody) oraz prace pielęgnacyjne i ochronne z tym związane. Oprócz Gmin powinny być dopisane wszystkie szczeble JS, RDOŚ, PGW WP, Lasy Państwowe.	Uwzględniono częściowo, zgodnie ze zgłaszanymi zadaniami podczas ankietyzacji.
128	Cel 9 – Odnowa populacji zwierzyny drobnej. Głównym wykonawcą celu najprawdopodobniej będą Koła Łowieckie. Inne JS mogą cel współfinansować (nie tylko gminy).	Nie uwzględniono. Zapis zgodny ze zgłaszanymi danymi w ankietyzacji.
129	Cel 9 – zwiększanie obecnego stanu zalesienia. W tym zadaniu największy udział ma RDLP, a nie gminy.	Nie uwzględniono. Gminy również mogą przeznaczać tereny o najsłabszych glebach pod zalesienie.
130	Cel 9 – Budowa przejść dla zwierząt. Podmioty odpowiedzialne powiaty/gminy powinno być zmienione na zarządcy dróg i kolei.	Uwzględniono.
131	Cel 9 – Zieleń drogowa, osłonowa, izolacyjna, Utrzymanie i pielęgnacja zieleni urządzonej, Nasadzenia roślin miododajnych, Program ochrony kasztanowców. Podmioty odpowiedzialne powiaty/gminy - powinno być zmienione na zarządcy lub władający terenem.	Uwzględniono.
132	Cel 10 – Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, sorbentów. Podmioty odpowiedzialne gminy, KWSP w Poznaniu – dopisać powiaty.	Uwzględniono.
133	Cel 12 – Obserwacje wysokości i chemizmu opadów atmosferycznych. Podmioty odpowiedzialne gminy – dopisać IMGW i WIOŚ.	Uwzględniono.
134	Cel 12 – Opracowanie raportów o stanie środowiska, raportów z monitoringu. Podmioty odpowiedzialne gminy – powinno być WIOŚ.	Uwzględniono częściowo – dopisano WIOŚ. Niektóre gminy zgłaszały takie zadanie – chodzi o monitoring lokalny, a także o raporty z realizacji programów środowiskowych

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
135	Przy wpisywaniu w cele różnych dotacji i współfinansowań brak WFOŚiGW, NFOŚiGW oraz innych instrumentów finansowych – są tylko gminy i/lub powiaty?	Uwzględniono częściowo, w dokumencie są wymienione przytoczone instytucje finansujące.
136	W tabeli 38 dopisać aktualizacja „uchwał antysmogowych” W uchwałach znajduje się błąd rzeczowy. Ogólne zapisy w „uchwałach antysmogowych” odnoszących się do wszystkich kotłowni o mocy do 1 MW. Podczas gdy określone w nich normy do spełnienia, dotyczą kotłów o mocy 0,5 MW. Tym samym kotłownie o mocy ponad 0,5 MW i poniżej 1 MW wykluczone są z obiegu prawnego i tym samym, zgodnie z zapisami „uchwał antysmogowych” do 2024 r. będzie zakaz ich stosowania. Ponadto w „uchwałach antysmogowych” należy zapewnić możliwość stosowania kotłowni specjalistycznej przystosowanej do danego rodzaju paliwa i pozwalającej zachować normy emisji gazów i pyłów. Na przykład wiele tartaków i zakładów stolarskich posiada specjalistyczne kotłownie o mocy 100 kW - 999 kW, do spalania mokrego drewna o wilgotności 30-50%, zaopatrzone w systemy filtrów i cyklonów. W niektórych przypadkach instalacje te są dofinansowane z Wojewódzkich lub Narodowych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zgodnie z obowiązującymi uchwałami nie mogą być stosowane w pełnym zakresie. Stosowanie opału o większej wilgotności wynika z procesów technologicznych. Przyjęta w „uchwałach antysmogowych” norma do 20% odnosi się do masy drzewnej w formie: polan drewna, brykietów drzewnych, pelet drzewnych, a więc do paliw biogenicznych stosowanych w ww. instalacjach spalania. Ta dopuszczalna zawartość wilgoci w biomasie (Wrt ≤20%) jest spójna z wymaganiem dla tego paliwa zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 Kotły grzewcze na paliwa stałe..., PN-EN 16510-1:2018-08 Mieszkaniowe urządzenia spalające paliwo stałe – Część 1. Wynika ona z organizacji procesu spalania, rozwiązań konstrukcyjnych kotłów c.o., ogrzewaczy pomieszczeń – kominków, pieców (kotłów stosowanych w gospodarstwach domowych). Natomiast w kotłach specjalistycznych zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012, jak i znowelizowaną jej wersją, w instalacjach spalania – kotłach o odpowiedniej konstrukcji, uwzględniającej wstępne podsuszanie na ruszcie/przedpalenisku, stosowana jest biomasa drzewna w formie zrębek drzewnych o zawartości wilgoci powyżej 35%, lub trocin o zawartości wilgoci do 50%. Obecne „uchwały antysmogowe” nie rozróżniają tego typu konstrukcji mimo, że spełniają one wszystkie normy. Wymóg osobnego dosuszenia paliwa, zwiększa tylko ilość emisji powstałych z paliwa dodatkowo spalane na potrzeby procesu dosuszenia.	Nie uwzględniono.
Osoba prywatna		
137	Wytwórnia Mas Bitumicznych w Cielimowie gm. Niechanowo to doskonały przykład na skażenie powietrza!! Działa nieprzerwanie od lat i kolejni wójtowie nic z tym nie robią a miejscowość się rozrasta !!	Nie uwzględniono. Uwaga nie dotyczy projektu dokumentu.
Starostwo Powiatowe w Koninie		
138	Tabela 37 Zad. 4 Gospodarka wodami - gminy nie mają w zadaniach własnych melioracji wodnej ani budowy ani konserwacji urządzeń melioracyjnych, - dotacje dla GSW- mogą być przydzielane nie tylko przez gminy i powiaty	Uwzględniono.
139	Tabela 37 Zad. 6 Zasoby geologiczne	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	- likwidacja nielegalnego wydobycia i eliminacja nielegalnych eksploatacji jest tylko w kompetencji Okręgowych Urzędów Górniczy - kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji na wydobywanie- przeprowadza organ koncesyjny (Starosta, Marszałek, Minister Środowiska) i OUG; - za rekultywację obszarów poeksploatacyjnych- odpowiada przedsiębiorca pod nadzorem OUG, przy nadaniu decyzją kierunku rekultywacji przez Starostę Każdy może zgłosić nielegalną eksploatację ale odpowiedniemu organowi- OUG.	
140	Tabela 40 – Zasoby geologiczne Zmiany wynikają z wyjaśnień do tabeli 37	Uwzględniono.
141	Tabela 37 Monitoring środowiska - 12.1. Kontrole uchwał antysmogowych, odpadów paleniskowych, pieców centralnego ogrzewania – nie należy to zadań powiatu	Uwzględniono.
142	Tabela 39 obszar interwencji Zagrożenia hałasem – zadanie – realizacja Programów ochrony przed hałasem oraz sporządzenie map akustycznych – w małym zakresie są to zadania powiatu	Uwzględniono.
143	Tabela 37 Zasoby przyrodnicze- planu urządzenia lasów – zadaniem starosty jest sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	Uwzględniono.
144	Gmina Śrem	
145	Uwagi dotyczą harmonogramu rzeczowo – finansowego zadań monitorowanych – JST (gminy i powiaty) – tabela 40. Zadania przyporządkowane do gmin, wskazanych jako podmioty odpowiedzialne za realizację:	
146	Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetycznej. Zadanie to może dotyczyć budynków będących własnością JST.	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
147	Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
148	Instalacja OZE na budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
149	Rozwój sieci gazowych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
150	Budowa ekranów akustycznych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania. Dopisano zarządców dróg
151	Ograniczanie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	Nie uwzględniono.
152	Odbudowa systemów melioracji szczegółowych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
153	Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych/ przeciwpowodziowych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
154	Utrzymanie i konserwacja wałów przeciwpowodziowych oraz urządzeń wodnych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
155	Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
156	Naprawa/konserwacja systemów drenarskich i rurociągów melioracyjnych na użytkach rolnych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
157	Przywracanie ciągłości ekologicznej rzek oraz rewitalizacja dolin rzecznych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
158	Rekultywacja jezior, stawów	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania.
159	Likwidacja nielegalnego wydobycia kopalin	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania. Dopisano inne podmioty.
160	Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania. Dopisano inne podmioty.
161	Wykonywanie badań glebowych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania. Dopisano inne podmioty.
162	Rekultywacja terenów zdegradowanych / poprzemysłowych	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania. Dopisano inne podmioty.
163	Zalesianie gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania. Dopisano inne podmioty.
164	Zwiększanie obecnego stanu zalesienia	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania. Dopisano inne podmioty.
165	Plany zarządzania lasów	Nie uwzględniono. Zadanie dotyczy gmin, które zgłosiły takie działania. Dopisano inne podmioty.
166	Zapisy w mpzp w zakresie uwzględnienia: 1) zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej, 2) zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii,	Nie uwzględniono. Obowiązek ustawowy.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	3) obszarów zagrożenia powodziowego, 4) ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów.	
Stowarzyszenie Polska 2050		
167	<u>Prognoza str. 190.</u> Jest „na potencjalne siedliska”. Powinno być: „na siedliska” lub „na potencjalne i rzeczywiste siedliska”.	Nie uwzględniono.
168	<u>Prognoza rozdział 4.11.3. str. 135 Opis zasobów przyrodniczych w zakresie „Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów”.</u> Opis gatunków chronionych województwa wielkopolskiego zawarty w rozdziale 4.11.3 może (bez żadnych zmian edycyjnych) być zastosowany do opisu dowolnej gminy w Polsce. Warto uzupełnić tak, aby oddawał specyfikę chronionej fauny i szaty roślinnej Wielkopolski.	Nie uwzględniono. Nie jest możliwe w tak dużym obszarze opisanie szczegółowe wszystkich występujących gatunków.
169	<u>Program i prognoza – uwaga ogólna w zakresie ochrony gatunkowej.</u> Sugerujemy modyfikację celów w zakresie ochrony ptaków w budynkach i bioróżnorodności przy drogach.	Uwzględniono częściowo. Wprowadzono dodatkowe zapisy,
170	<u>Program str. 194.</u> Postulujemy wprowadzenie nowego celu: „Ograniczenie koszenia przy drogach do 1 pokosu wykonywanego po 1 sierpnia”. Podmioty odpowiedzialne: WZDW, powiaty, gminy.	Nie uwzględniono. Brak podstaw prawnych.
171	<u>Program str. 194.</u> Postulujemy wprowadzenie nowego celu: „Ustalenie uwzględniających zapisy planu zasad prowadzenia prac termomodernizacyjnych z uwzględnieniem zapisów niniejszego dokumentu w zakresie rekomendowanych działań minimalizujących.” Podmioty odpowiedzialne: powiaty, gminy.	Nie uwzględniono. W prognozie opisano działania minimalizujące.
172	<u>Program str. 194</u> Postulujemy usunięcie celu: Wycinka i pielęgnacja drzew realizowanego przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich.	Nie uwzględniono. Wycinka może odbywać się z uwzględnieniem szczegółowych uwarunkowań prawnych.
173	<u>Pogram – rozdział 5</u> Adresowanie większości działań z zakresu ochrony gatunkowej do Lasów Państwowych. Sugerujemy większe włącznie w realizację celów innych podmiotów.	Nie uwzględniono. Są to zadania zgłoszone przez podmioty.
174	<u>Program str. 204</u> Cedowanie wyłącznie na gminy i powiaty obowiązku boudowy przejść dla zwierząt to dosyć dyskusyjny cel. Obowiązek ten powinien dotyczyć WZDW, który zarządza drogami o znacznie większym natężeniu ruchu. Sugerujemy dodanie WZDW do listy podmiotów odpowiedzialnych i dodanie osobnego punktu „Zmniejszanie śmiertelności na drogach poprzez ułatwienie bezpiecznej migracji po powierzchni drogi”.	Uwzględniono. Dodano odpowiednie zapisy.
175	<u>Program str. 144</u> W punkcie 5.1.1 Uwarunkowania międzynarodowe i wynikające z polityki wspólnotowej brakuje istotnego programu KE – fala renowacji.	Nie uwzględniono. Jest to działanie w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, który jest w dokumencie uwzględniony.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
176	<u>Program str. 174 dot. 5.2</u> Cele i kierunki interwencji Programu. We fragmencie „W oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz prognozowane zmiany stanu środowiska, przedstawiono w tabeli nr 36 cele i kierunki interwencji Programu dla poszczególnych obszarów interwencji”. Chodzi prawdopodobnie o tabelę nr 37.	Uwzględniono.
177	<u>Program str. 176</u> <u>Tab. 37. Cele i kierunki interwencji Programu</u> Proponujemy przeformułowanie celu „Budowa, przebudowa i modernizacja dróg”.	Nie uwzględniono.
178	<u>Tab. 37. Cele i kierunki interwencji Programu</u> Proponujemy zintegrowanie celów „Dotacje na wymianę kotłów wykorzystujących paliwa stałe i modernizację systemów ogrzewania” i „Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetycznej”. Proponujemy aby nowy cel był sformułowany jako „Dotacje na wymianę kotłów wykorzystujących paliwa stałe, modernizację systemów ogrzewania i termomodernizację budynków”.	Nie uwzględniono. Są to dwa odrębne działania, czasami pokrywające się zakresem.
179	<u>Tab. 37. Cele i kierunki interwencji Programu</u> Proponujemy zmianę celu „Rozbudowa sieci ciepłowniczych” na „Rozbudowa sieci ciepłowniczych i budowa lokalnych systemów ciepłowniczych opartych o OZE”.	Nie uwzględniono. Zapis znajdujący się w dokumencie jest pojęciem szerszym i wydaje się być bardziej elastyczny.
180	<u>Tab. 37. Cele i kierunki interwencji Programu</u> Proponujemy dopisanie nowego celu w części „rozwój odnawialnych źródeł energii”: Dotacje na budowę przydomowych instalacji OZE.	Nie uwzględniono. Tego typu zadania są już uwzględnione.
181	<u>Tab. 37. Cele i kierunki interwencji Programu</u> W punkcie „rozwój zrównoważonego transportu” proponujemy dopisanie celu: Dotacje dla gmin na analizy dot. wprowadzenie stref czystego transportu.	Nie uwzględniono. Nie ma obecnie takiego programu dotacji.
182	<u>Tab. 37. Cele i kierunki interwencji Programu</u> W punkcie 11. Edukacja proponujemy dopisanie celu „edukacja klimatyczna społeczeństwa”.	Nie uwzględniono. Edukacja ekologiczna dotyczy wszystkich obszarów interwencji i komponentów środowiska. Nie ma potrzeby promowania jednego z nich.
183	<u>Program str. 198</u> <u>Tab. 40. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań monitorowanych – JST (gminy i powiaty)</u>	Nie uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	- Proponujemy modyfikację punktu „Zakup pojazdów niskoemisyjnych (elektrycznych, hybrydowych, zasilanych wodorem lub gazem)” poprzez usunięcie słów „lub gazem”.	
184	<u>Tab. 40. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań monitorowanych – JST (gminy i powiaty)</u> Proponujemy doprecyzowanie celu „Budowa, przebudowa i modernizacja dróg”.	Nie uwzględniono.
185	<u>Tab. 40. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań monitorowanych – JST (gminy i powiaty)</u> Proponujemy dopisanie nowego celu: Dotacje na budowę przydomowych instalacji OZE.	Nie uwzględniono, podobne zadania już uwzględnione.
186	<u>Tab. 40. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań monitorowanych – JST (gminy i powiaty)</u> Proponujemy dopisanie nowego celu: Budowa lokalnych systemów ciepłowniczych opartych o OZE.	Nie uwzględniono. Podobne zadania są już uwzględnione.
187	<u>Dot. Rozdziału OZE</u> Zasadne jest zastosowanie podejścia synergicznego i wskazanie w poszczególnych rozdziałach zależności między komponentami; przykładowo, rozdział dotyczący energii OZE, w części omawiającej biogaz, należy uzupełnić o podkreślenie zasady kaskadowości wykorzystania biomasy, a w konsekwencji wskazanie, że w pierwszej kolejności do BG powinny trafić substraty odpadowe, w tym także z sektora komunalnego (selektywnie zebrane bioodpady).	Nie uwzględniono.
188	<u>Dot. Rozdziału Gleba</u> W części dotyczącej gleby należy podkreślić, że sposobem na ograniczanie degradacji, w tym erozji i przeciwdziałanie skutkom suszy, powinno być zastępowanie nawozów mineralnych nawozami organicznymi (kompostem i pofermentem), które powodują zwiększenie ilości materii organicznej, w szczególności humusu w glebie zwiększając tym samym kompleks sorpcyjny.	Uwzględniono częściowo. Wprowadzono dodatkowe zapisy.
189	<u>Dot. Rozdziału Gospodarka Odpadami</u> Zamiast ogólnego stwierdzenia o braku wystarczającej liczby instalacji, należy podkreślić, że braki infrastrukturalne dotyczą odpadów zebranych selektywnie, a nie zmieszanych odpadów komunalnych, a działania należy skupić na ograniczaniu wytwarzania zarówno przez mieszkańców, jak i przez promocje technologii zeroodpadowych.	Uwzględniono, przereformowano tekst.
Urząd Gminy Wągrowiec		
190	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: rozwój sieci gazowych – jako podmiot odpowiedzialny wskazano gminy. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać gestorów sieci.	Uwzględniono.
191	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: likwidacja źródeł niskiej emisji. Jako podmiot odpowiedzialny należy dopisać właścicieli i zarządzających nieruchomościami.	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
192	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: dotacje na wymianę kotłów wykorzystujących paliwa stałe i modernizację systemów ogrzewania. Jako podmiot odpowiedzialny powinny zostać wskazane również Samorząd Województwa , NFOŚiGW oraz powiaty.	Nie uwzględniono.
193	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: rozwój sieci ciepłowniczych – jako podmiot odpowiedzialny wskazano gminy. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać gestorów sieci.	Uwzględniono.
194	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: stosowanie systemów wychwytywania i neutralizacji odorów z instalacji przetwarzania, unieszkodliwiania odpadów i oczyszczenia ścieków. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać również właścicieli instalacji.	Uwzględniono.
195	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: Budowa i modernizacja energooszczędnego oświetlenia budynków, dróg i ciągów pieszych, inteligentne systemy sterowania oświetleniem ulicznym, wykorzystanie ogniw fotowoltaicznych w systemach hybrydowych do zasilania urządzeń i instalacji infrastruktury drogowej (znaków, świateł ostrzegawczych). Należy wskazać, że powyższe działania mają dotyczyć budynków znajdujących się w zarządzie danej jednostki terytorialnej, zarządcy drogi, właścicieli obiektów budowlanych.	Uwzględniono.
196	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetyczne. Należy wskazać, że powyższe działania mają dotyczyć budynków znajdujących się w zarządzie danej jednostki terytorialnej lub dodać jako odpowiedzialnych ; właścicieli i zarządców nieruchomości.	Uwzględniono.
197	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego. Należy wskazać, że powyższe działania mają dotyczyć budynków znajdujących się w zarządzie danej jednostki terytorialnej, bo w jaki inny sposób gminy mogą mieć wpływ na rozwój takiego budownictwa?	Uwzględniono. Stosowny zapis jest wprowadzony w tekście przed harmonogramem.
198	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie: Instalacja OZE na budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych. Należy wskazać, że powyższe działania mają dotyczyć budynków znajdujących się w zarządzie danej jednostki terytorialnej lub jako osoby odpowiedzialne dopisać właścicieli nieruchomości. W obecnym stanie prawnym właściciele nieruchomości montując sobie instalacje OZE na budynku nie mają nawet obowiązku zgłoszenia tego faktu do gminy.	Uwzględniono. Stosowny zapis jest wprowadzony w tekście przed harmonogramem
199	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 1 ochrona klimatu i jakości powietrza; zadanie : Budowa farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem OZE (fotowoltaika, geotermia, biogaz). Tego typu obiekty są	Uwzględniono. Stosowny zapis jest wprowadzony w tekście przed

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
	budowane przez prywatne podmioty, niezrozumiały jest zapis dlaczego za powyższe mają odpowiadać gminy i powiaty.	harmonogramem. Niektóre z samorządów również realizują tego typu zadania.
200	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 2 zagrożenie hałasem; zadanie: Działania mające na celu spowolnienie ruchu na terenach miast oraz ograniczenie transportu ciężkiego. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać również miasta na prawach powiatu i przede wszystkim zarządców dróg, ponieważ nie wszystkie drogi w mieście należą do miasta.	Nie uwzględniono. Gmina kształtuje politykę transportową.
201	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 3 pola elektromagnetyczne; zadanie: Kablowanie linii SN i WN. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać gestorów sieci.	Uwzględniono.
202	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 4 Gospodarowanie wodami; zadanie: Dotacje na indywidualne systemy retencjonowania i zagospodarowania wód opadowych. Jako podmiot odpowiedzialny powinny zostać wskazane również PG Wody Polskie, Samorząd Województwa oraz powiaty	Nie uwzględniono.
203	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 4 Gospodarowanie wodami; zadanie: Odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych, ograniczanie utraty naturalnej retencji. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać również PGW Wody Polskie oraz właścicieli gruntów.	Uwzględniono.
204	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 4 Gospodarowanie wodami; zadanie: Naprawa/konserwacja systemów drenarskich i rurowodów melioracyjnych na użytkach rolnych. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać także spółki wodne oraz właścicieli użytków rolnych/ korzystających z tych urządzeń.	Nie uwzględniono.
205	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 4 Gospodarowanie wodami; zadanie: Przywracanie ciągłości ekologicznej rzek oraz rewitalizacja dolin rzecznych. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać również a nawet przede wszystkim PGW Wody Polskie.	Uwzględniono.
206	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 4 Gospodarowanie wodami; zadanie: Modernizacja szlaków wodnych. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać również PGW Wody Polskie.	Nie uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
 „Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
207	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 4 Gospodarowanie wodami; zadanie: Rekultywacja jezior, stawów. Wszelkie decyzje w sprawie jezior podejmują PGW Wody Polskie.	Nie uwzględniono. Wpisano podmiot, który zgłaszał zadanie.
208	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 7 Gleby; zadanie: Realizowanie programów rolno-środowiskowych. Jako podmiot odpowiedzialny powinni być wskazani rolnicy i ARiMR.	Nie uwzględniono.
209	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 7 Gleby; zadanie: Promowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej. Jako podmiot odpowiedzialny powinni być również wskazani : WODR oraz ARiMR.	Uwzględniono.
210	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 7 Gleby; zadanie: Zalesianie gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej Jako podmiot odpowiedzialny powinni być wskazani : ODR oraz ARiMR, bezpośrednio współpracujące z rolnikami.	Nie uwzględniono. Wpisano podmiot, który zgłaszał zadanie.
211	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 7 Gleby; zadanie: Rekultywacja terenów zdegradowanych/poprzemysłowych Jako podmiot odpowiedzialny powinni być wskazani właściciele gruntów zdegradowanych/poprzemysłowych a nie gminy / powiaty.	Nie uwzględniono. Wpisano podmiot, który zgłaszał zadanie.
212	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zadanie: Zakup pojemników i kontenerów na odpady. Należy wskazać, że zakup pojemników służących do gromadzenia odpadów w wyznaczonych miejscach użyteczności publicznej.	Nie uwzględniono. Wpisano podmiot, który zgłaszał zadanie.
213	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zadanie: Zakup kontenerów / pojemników do selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Należy wskazać, że zakup pojemników służących do gromadzenia odpadów w wyznaczonych miejscach użyteczności publicznej.	Nie uwzględniono. Wpisano podmiot, który zgłaszał zadanie.
214	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zadanie: Zakup pojazdów na potrzeby zbierania odpadów. Zadanie nie zawsze jest realizowane przez gminy.	Nie uwzględniono. Wpisano podmiot, który zgłaszał zadanie.
215	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zadanie: Rekultywacja składowisk odpadów. Jako podmiot odpowiedzialny należy także wskazać właścicieli składowisk	Uwzględniono.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
216	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zadanie: Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów. W zadaniu należy wskazać, że zadanie dotyczy nielegalnych wysypisk zlokalizowanych na terenach będących własnością gmin, bądź jako podmiot odpowiedzialny wskazać także powiaty/nadleśnictwa oraz innych właścicieli nieruchomości.	Nie uwzględniono. Wpisano podmiot, który zgłaszał zadanie.
217	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zadanie: Zagospodarowanie biogazu. Należy wskazać inny podmiot odpowiedzialny za realizację w/w zadania np. zarządzający składowiskiem	Uwzględniono.
218	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zadania: Budowa/modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów i budowa i rozbudowa instalacji do przetwarzania i utylizacji odpadów. Należy wskazać inny podmiot odpowiedzialny za realizację w/w zadania np. zarządzający instalacją	Uwzględniono.
219	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; zadanie: Kontrole instalacji zagospodarowania odpadów. Należy wskazać inny podmiot odpowiedzialny za realizację w/w zadania	Uwzględniono.
220	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 9 Zasoby przyrodnicze; zadanie: Ochrona istniejących form ochrony przyrody (w tym pomników przyrody) oraz prace pielęgnacyjne i ochronne z tym związane. Należy dopisać inne podmioty odpowiedzialne np. RDOŚ	Uwzględniono.
221	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 9 Zasoby przyrodnicze; zadanie: Zwiększanie obecnego stanu zalesienia. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać także RDLP i powiat.	Uwzględniono.
222	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 9 Zasoby przyrodnicze; zadanie: Plany urządzania lasów. Gmina nie stanowi podmiotu odpowiedzialnego za plany urządzania lasów.	Uwzględniono częściowo.
223	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 9 Zasoby przyrodnicze; zadanie: Budowa przejść dla zwierząt. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać zarządców dróg.	Uwzględniono.
224	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 9 Zasoby przyrodnicze; zadanie: Utrzymanie, prace pielęgnacyjne i rewitalizacyjne parków, terenów rekreacyjnych, zieleni miejskiej. Należy wskazać, że zadanie dotyczy w/w terenów znajdujących się na terenach należących do gmin.	Nie uwzględniono. Stosowny zapis jest wprowadzony w tekście przed harmonogramem.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”

Lp.	Treść uwagi:	Czy uwaga została uwzględniona:
225	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 12 Monitoring środowiska; zadanie: Monitoring: składowisk odpadów komunalnych, jakości wód powierzchniowych, podziemnych, jakości powietrza, poziomu hałasu, gleb. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać WIOŚ/GIOŚ	Nie uwzględniono. Stosowny zapis jest wprowadzony w tekście przed harmonogramem.
226	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 12 Monitoring środowiska; zadanie: Obserwacje wysokości i chemizmu opadów atmosferycznych. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać WIOŚ/GIOŚ	Nie uwzględniono. Wpisano podmioty zgłaszające zadania.
227	Cele i kierunki interwencji Programu (tab. 37) pkt 12 Monitoring środowiska; zadanie: Opracowanie raportów o stanie środowiska, raportów z monitoringu. Jako podmiot odpowiedzialny należy wskazać również WIOŚ/GIOŚ.	Nie uwzględniono. Zapis dotyczy min. raportów z realizacji POS.